ידען, געדענקט די רדיפות אויף אייערע ברידער אין דייטשלאנד

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

הײנט 8 זײטען

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשען

נייער פאלקסבלאט

№ 101	לאדז, מאנטאג, ט"ז אייר תרצ"ד	צוועלפטער יאהרגאנג	Łódź, Poniedziałek, 30 kwietnia 1934 r.	№ 101

אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71 — Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71.

די גאנצע וועלט ווייסט ווייסט

אז די דריי אסירי-ציון האבען נישט ערמארדעט דעם ד"ר ארלאזאראוו

דערקלערונג פון וולאדימיר זשאבאטינסקי

וו א ר ש א, 29 (טעלעפאניש)

היינט האט זשאבאטינסקי געהאלטען א גרויסע רעדע אינ'ם זאל פון טעאטער „נאוואשטשי".

דער זאל איז געווען פול געפאקט.

זשאבאטינסקי האט גערעדט וועגען דעם ארלאזאראוו-מארד און וועגען דעם איצטיגען פראצעס אין ירושלים.

דער רעדנער האט אין זיין 2-שעה'דיגער רעדע דערקלערט, דאס ער אליין, און קיין שום יוד אין דער וועלט גלויבט נישט, אז סטאווסקי. אחי-מאיר און ראזענבלאט זאלען האבען אויסגעפיהרט דעם מארד.

דעם מארד — דערקלערט קאטעגאריש זשאבאטינסקי האבען אויסגעפיהרט נישט-יודען.

רעדענדיג אזוי, שטעלט דער רעדנער אויס אויף דער סצענע עטליכע בענקלעך. די דאזיגע בענקלעך דארפען אפטיש, פאר'ן אויג פארשטעלען ווי-אזוי עס זענען געשטאנען אויפ'ן ארט פון מארד: ארלאזאראוו, זיין פרוי, און סטאווסקי מיט ראזענבלאט'ן — לויט'ן בעשולדיגונגס-אקט.

דערמיט בעווייזט זשאבאטינסקי די סתירות אינ'ם בעשולדיגונגס-אקט, וועלכען ער צוקלאפט ביז גאר.

ער זאגט, אז ער איז איבערצייגט, אז ער איז מעהר ווי זיכער, דאס די אלע דריי בעשולדיגטע וועלען פריי־געשפראכען ווערען.

ער אנאליזירט ווייטער דעם בעשולדיגונגס-אקט און שטעלט פעסט, אז קיין איין ווארט אין איהם ווערט נישט דערמאהנט וועגן דעם מכ'לומרש-טען איבערקויפען די אראבער, פון וואס עס האט געהאט פערשפרייט קלאנגען דער „הסתדרות".

פערענדיגענדיג זיין רעדע מיט דעם ענין-פעטיציע, רופט אויס זשאבאטינסקי, אז די וועלט וועט זיך דערוויסען, דאס סטאווסקי, אחי-מאיר און ראזענבלאט האבען נישט אויסגעפיהרט דעם מארד.

לסוף קריטיקירט זשאבאטינסקי די ענגלישע פאליציי, וואס האט געפיהרט די אויספארשונג אין א פאלשער און שלעכטער ריכטונג.

ערקלערונג פון עדות אין ארלאזאראוו-מארד-פראצעס, פאליציי-אינספעקטאר גאפער

י ר ו ש ל י ם, 29 (י.ט.א. טעלעגראפיש).

אויף דער היינטיגער זיצונג פון געריכט געגען די בעשולדיגטע אין ארלאזאראוו-מארד, האט דער פאליציי-אינספעקטאר גאפער, בעת זיין עדות-זאגען ערקלערט, אז בעת ער איז אנגעקומען אויפ'ן ארט פון פערברעכען, האט ער געפונען די פוס-אפדרוקען, באר פון פרוי ארלאזאראוו און פון דעם ערמארדעטען. פוס-אפדרוקען פון אנדערע פערזאנען און בעוואדערס פון ענטלויפענדע האט מען געפונען ערשט שפעטער אביסעל ווייטער פון דעם ארט נאהענט צו דעם בערגעל.

גלייכע רעכט פאר אלע בירגער

ערקלעהרונג פונ'ם קאנצלער דאלפוס אויף א פרעסע-קאנפערענץ

וו י ע ן, 29 (טעלעגראפ. יט"א)

ביים קאנצלער דאלפוס איז היינט פארגעקומען א פרעסע-קאנפערענץ, אויף וועלכער דער קאנצלער האט געגעבען ערקלערונגען וועגען די פרינציפען פון דער נייער קאנסטיטוציע.

אויף א פראגע פון יט"א-פארשטעהער, האט דער קאנצלער ערקלערט, אז די נייע קאנסטיטוציע גאראנטירט די רעכט פאר אלע בירגער אהן אונטערשיד פון רעליגיע און נאציאנאליטעט, און אז אויך די מינדערהייטען איז גאראנטירט געווארען רעכט.

פוילען האט אויף זיך נישט גענומען קיין שום התחייבות'ן

בנוגע דער „אנשלוס"-פראגע

וו י ע ן, 29 (ספ. טעל.)

די היגע צייטונגען דרוקען איבער אנ'אינטערוויאו פון די פראגער „לידאווע נאוויני", אין וועלכען דער פראנצויזישער אויסערן-מיניסטער, בארטו דערקלערט, דאס לויט פערזיכערונגען, וואס ער האט בעקומען אין ווארשא, איז פוילען בקיין שום אופן נישט געבונדען מיט דייטשלאנד אין דעם ענין „אנשלוס". בארטו האלט דעריבער די אלע קלאנגען וועגען דער דאזיגער פראגע פאר אזעלכע, וואס ענטשפרעכען נישט דער ווירקליכקייט.

געפעפנט דעם פויזנער יריד

פ ו י ז ע ן, 29 (טעלעפאניש)

היינט 9 אינדערפריה איז פארגעקומען די פייערליכע דערעפענונג פון דעם פויזנער יריד.

ביי דער געלעגענהייט האט געהאלטען א גרויסע רעדע דער האנדעלס-מיניסטער ד"ר זאר-זשיצקי, וועלכער האט פעסטגעשטעלט, אז די ווירטשאפטליכע קאניונקטור אינם לאנד האט זיך בעדייטענד געבעסערט און האלט זיך אין איין בעסערען.

אויפנאהמע אין בערלין

פאר'ן פוילישען זשורנאליסטען-אויספלוג

ב ע ר ל י ן, 29 (ספ. טעל.)

אין בנין פון דער פוילישער געזאנדשאפט האט דער פוילישער געזאנדטער ליפסקי היינט אויפגענומען מיט א פיי דעם פוילישען זשורנאליסטען-אויספלוג.

עס זענען געווען אנוועזענד פיל פארשטעהער פון דער דייטשער פרעסע, און הויכגעשטעלטע דייטשע פאליטיקער, ווי דער וויצע-קאנצלער פאן-פאפען א. א.

א בלוטיגער רעפעראט

פ א ר י ז, 29 (ספ. טעל.)

בעת א רעפעראט פון דעם דעפ. העריא אין גאוואר איז פארגעקומען א גרויסער סקאנדאל. אויף די ארויסגעהענדע אינדרויסען זענען אנגעפאלען די קאמוניסטען. וועלכע האבען אין דער נאהענט געהאט ארגאניזירט א מיטינג. עס האט איגטערוועגירט די פאליציי און די גווארדיע. עס זענען פערוואונדעט געווארען 6 קאמוניסטען.

די טראן-רעדע פון איטאליענישען קעניג

„א שטארקע ארמעע איז די בעסטע גאראנטיע פאר'ן שלום"...

ר ו י ם, 29 (ספ. טעל.)

שבת איז פארגעקומען די פייערליכע דערעפענונג פון דער נייער סעסיע פון איטאליענישען פארלאמענט.

די סעסיע האט געעפענט דער קעניג גופא, און די פייערליכקייט האט זיך אנגעהויבען דורך דעם אפגעבען די שבועה פון די נייע דעפוטאטען.

מוסאליני האט דער ערשטער אדורכגעלייענט די פארמולע פון דער שבועה, וועלכע עס האבען איבערגעחזרט אלע דעפוטאטען אין דער צאהל פון 400.

שפעטער האט דער קעניג געהאלטען א טראן-רעדע, אין וועלכער ער האט אנגעוויזען, אויף די ענדערונגען פון דעם בעגריף מלוכה און מלוכה-רעזשים אין איטאליען.

די אויסערן-פאליטיק פון איטאליען — האט ער געזאגט — ווענדט זיך אין היסטארישע און געאגראפישע בעדינגונגען.

טענה'נדיג, אז איטאליען שטרעבט צו שלום, האט דער קעניג צוגעגעבען: „איטאליען פערלאנגט פאר זיך און פאר גאנץ אייראפא א וואס לענגערע שלום-תקופה. די בעסטע גאראנטיע אבער פון יעדען שלום איז די שטארקייט פון אונזערע בעוואפענטע כוחות".

עס ווערט נישט פערגרעסערט

די צאהל סערטיפיקאטען אויפ'ן קומענדיגען האלבען יאהר

י ר ו ש ל י ם, 29 (טעלעגראפ. יט"א)

דער הויך-קאמיסאר וואוקאפ האט אויפגענומען היינט בן-גריון און טשערטאק. די קאנפערענץ האט געדויערט 2 שעה. עס זענען ארומגערעדט געווארען די פראגע וועגען דער צאהל נייע סערטיפיקאטען.

ווי יט"א דערוויסט זיך, וועט די צאהל סערטיפיקאטען אין קומענדיגען האלבען יאהר נישט זיין גרעסער, ווי איצט. א געוויסע צאהל סערטיפיקאטען וועט צוריקגעהאלטען ווערען פאר די אונלעגאלע טוריסטען, וועלכע בלייבען אין לאנד.

40 מיטוואך (לג"ב'ע) ד. 2 מאי, 8.30 אוונט קומט פאר אין „פילהארמאניע" 40

א גראנדיעזער קאנצערט

געווידמעט דעם — 40-יעהריגען יובל

פון פערדינסטפולען דיריגענט

מ. דארגוזשאנסקי

מיט דער בעטייליגונג פון בערימטען אבער-קאנטאר פון האנאווער

ישראל אלטער

צוזאמען מיט דעם מענער-קינסטלער-כאר פון „הזמיר"

ווי אויך דער סינאגאגען-כאר אונטער דער לייטונג פון בעל היובל

פראפ. מ. דארגוזשאנסקי און פראפ. י. זאקס.

בילעטען שוין צו בעקומען אין קאסע פון „פילהארמאניע"

כשר! „Bar Rogożyka"

LEGIONÓW 11 daw. Zielona, tel. 189-14.

סאלידע און שנעלע בעדינונג!

כשר! צוליב דער דערנעהנטערונג פון זומער-סעזאן, עמפפעהלען מיר אונזערע בעקאנטע געשמאקע מיטאגען פון 4 שפייזען צו 80 גר.

די קיך ווערט געפיהרט אין אויפזיכט פון די בעסטע ווארשעווער קרעפטען.

מיט אכטונג אינהאבער פון „BAR ROGOŻYK"

אטענטאט אויפ'ן מינ. בארטו?

דער פראנצויזישער אויסערן־מיניסטער איז שוין צוריק אין פאריז

פ א ר י ז, 29 (ספ. טעל.)

די פרעסע איז מודיע, אַז דער מיניסטער בארטו האָט אויפ'ן וועג פון פראַג קיין פאריז גליקליך אויסגעמיטען אַן אומגליקספאַל.

לויט ווי דער „מאַטען" מעלדעט, איז צווי־שען די סטאַנציעס אינעי־אווריקור און רישעקור־לע־שאַטאָ דער צוג, מיט וועלכן בארטו איז געפאָהרען, בעוואָרפען געוואָרען מיט שטיינער. איין שטיין האָט געטראָפען אין שלאָף־וואַגאָן, וואו עס איז געפאָהרען בארטו און אויסגעהאַקט אין שויב אַ לאָך 30 אויף 15 צענטימעטער די גרויס. די פּאָליציי אין נאַנסי האָט פארפיהרט אַנ'־אויספאָרשונג.

פ א ר י ז, 29 (ספ. טעל.)

היינט 12 מיט 45 איז אָנגעקומען קיין פאַ־ריז דער אויסערן־מיניסטער בארטו.

אויפ'ן וואָקזאַל האָבען איהם בעגריסט פיל מיטגלידער פון דער רעגירונג, דער פוילישער אַמבאַסאַדאָר כלאַפּאָווסקי און די געזאַנדטע פון גריכענלאַנד, יוגאָסלאַוויען און טשעכאָסלאָוואַקיי.

די סאָוויעטישע אפשאַצונג

פון מינ. באַרטו'ס וויזיט אין וואַרשא

מ אָ ס ק ו ע, 29 (ספ. טעל.)

די סאָוויעטישע פרעסע רעדט נאָך אַלץ אַרום דעם וויזיט פון מינ. בארטו אין וואַרשאַ, האַל־טענדיג, אַז דאָס איז געווען די גרעסטע פּאָליטישע געשעהעניש פון דער לעצטער צייט, אויף וועלכער בערלין האָט געוואַרט מיט שטאַרקער נערוועזיטעט, לאָנדאָן און רוים – מיט פאַרזיכטיגקייט, און פאַריז — מיט האָפענונג און שרעק.

מיט אומרוהיגקייט – ווי ס'איז צו אורטיי־לען פון דער סאָוויעטישער פרעסע – האָט אויף דעם אויסגאַנג פון דער קאָנפערענץ אויך געוואַרט מאָסקווע.

די „פראַוודאַ" שרייבט וועגען דעם ענין אין ספעציעלען לייט־אַרטיקעל:

דער אָפיציעלער קאָמוניקאַט וועגען דעם רעזולטאַט פון די וואַרשאָווער אונטערהאַנדלונגען בעשטעטיגט די דויערהאַפטיגקייט פונ'ם פראַנצוי־זיש־פּוילישען בונד. ער טראָגט אָבער נישט אריין קיין קלאָהרקייט אין די געגענזייטיגע בעציהונגען פון פוילען מיט די אַנדערע מלוכות. אורטיי־לענדיג פון דער פראַנצויזישער פרעסע, איז צו זעהן, אַז פוילען האָט זיך אַלענפאַלס בעמיהט צו בעוואָרענען מיט וואָס פרייערע האַנד אין דער הינזיכט. די נאָהענטסטע צוקונפט און די ווייטער־דיגע ענטוויקלונג פון דער פוילישער פּאָליטיק וועלען אָהן שום ספק בעווייזען, אין וואָס פאַר אַ ריכטונג די פרייע האַנד וועט געווענדעט ווערען – „אין דער ריכטונג פון צוזאַמענאַרבייט פאַר'ן בעקרעפטיגען דעם שלום, אָדער אין דער ריכטונג פון דערנעהנטערען דעם קריג".

גענען־מלחמה־אפמאַך פון אמעריקאַנישע מלוכות

ב ו ע נ א ס - א י ר ע ס, 29 (ספ. טעל.)

די פאָרשטייער פון 12 אַמעריקאַנישע מלוכות האָבען פרייטאָג אונטערגעשריבען אַנ'אַנטי־מלחמה־פאַקט, וועלכער איז אַ צוגאַב צום פאַקט, וועלכער איז געשלאָסען געוואָרען אין אָקטאָבער פ. י. צווישען די אַבעצע־מלוכות מיט פאַראַגוואַי, מעקסיקאַ און אורוגוואַי.

איצט האָבען זיך אינם פאַקט אָנגעשלאָסען די פעראייניגטע שטאַטען, באָליוויען, עקוואַדאָר, סאַלוואַדאָר, גוואַטעמאַלע, ווענעצועלאַ, פּאַנאַמאַ, ניקאַראַגואַ, האָנדוראַס, קאָסטאַריקאַ און האַיטי. די איניציאַטיווע צו שליסען דעם דאָזיגען פאַקט האָט געגעבען דער אַרגענטינישער אויסערן־מיניסטער.

היטלער'ס „רעכטע האַנד" דרשנט...

וועגען דעם צוריקקעהר צו די קרייץ־צוגען

ב ע ר ל י ן, 29 (ספ. טעל.)

דער שעף פונ'ם שטאַב פון נאַציאָנאַל־סאָציאַ־ליסטישער אויסערן־פּאָליטיק, ד"ר אַלפרעד ראָזענ־בערג האָט היינט אין מאַלבורג אינ'ם זאַל פון נעוו. קרייץ־צוגען־אָרדען געהאַלטען דורכ'ן ראַדיאָ פאַר גאַנץ דייטשלאַנד אַ רעדע וועגען די פּראָב־לעמען פון דער צוקונפטיגער דייטשער מלוכה־אָרדענונג.

אין זיין דרשה האָט ראָזענבערג אונטער־געשטראָכען, אַז דער קרייץ־צוגען־אָרדען, אַלס שע־פער פון דער „אידעע צו פערשפרייטען און פער־זיכערען דעם דייטשען לעבענס־שטח" איז דער מוסטער, אויף וועלכען עס וועט זיך שטיצען די צוקינפטיגע מלוכה־אָרדענונג אין דייטשלאַנד.

דערביי האָט ראָזענבערג אויסגעפיהרט, אַז אויב דייטשלאַנד האָט פון אַ סך זאַכען רעזיגנירט, וועט זי זיך דאָך נישט אָפּזאָגען פונ'ם קאָלאָני־זאַציע־שטח אויף מזרח, וואָס איז היינט־צו־טאָג געבליבען דער איינציגער יסוד פאַר'ן בעשטייען דאָס פאָלק.

די סיטואַציע פון „סטאַלינגראַד" און „סמאָלענסק" האָט זיך געבעסערט

מ אָ ס ק ו ע, 29 (ספ. טעל.)

די סיטואַציע פון די שיפען „סטאַלינגראַד" און „סמאָלענסק" האָט זיך פערבעסערט אַ דאַנק דער בעסערונג פון די אַטמאָספערישע בעדינגונגען.

דער אייזברעכער „קראַסין" שיילט מיט, אַז ער וועט אָנקומען אויפ'ן אָרט פון דער קאַטאַס־טראָפע צווישען דעם 15 און 22 מאַי.

דער פּראָפ. שמידט האָט פערלאָזט אַלאַסקאַ, און איז אַוועק אויף קורציע אין סאַן־פראַנציסקאָ. נאָכדעם ווי ער וועט אינגאַנצען געזונד ווערען, וועט ער בעזוכען וואַשינגטאָן און ניו־יאָרק, פון וואַנען ער וועט זיך צוריקקעהרען קיין מאָסקווע.

טעאַטער „ראָזמאַיטאָשטשי"
(Teatr Miejski פריהער)
ציגעל־גאַס 27, טעל. 112-25.

אונאָפּרופליך לעצטע 4 טעג פאַר'ן אָפּפאָהרען אויפ'ן גרויסען טורנע איבער פוילען.

דיר. דוד צעלמייסטער פרעזענטירט דעם טעאַטער „אַראַראַט"

קינסטל. אָנפ. מ. בראָדערזאָן.

היינט, מאָנטאָג, פונקט 9.15 אָוונט
גרויסע פּאָפּולערע פאָרשטעלונג פּרייזען פון 70 גר. ביז 2.20

נישט געשטויגן, נישט געפלויגן!

פּראַכטפולער מאָנ־טאַזש אין 2 טיילן 20 בילדער.

רעזשיסירט פון ש. דזשיגאַן און י. שומאַכער. קאָנפעראַנסיע: וול. גאָדיק.
בילעטען צו בעקומען אין קאַסע פון טעאַטער פון 11 ביז 2 און פון 5 נאָכמיטאָג.

Dr. med.
L. Berman
צעגעלניאַנאַ 15, טעל. 149-07
ספעציאַל־אַרצט פאַר הויט־ און געשלעכטס־קראַנקהייטען, מענער־ שוואַכע־בעהאַנד־לונג און סעקסועלע בעראַטונג.
אַלע אַרט אַנאַליזען.
נעמט אָן פון 8—11 און 4—8 אָוו. זונטאָג פון 9—1 בייטאָג
פאַר אונבעמיטעלטע – לעטשניצע־פּרייזען.

סענסאַציע אויפ'ן ביכער־מאַרק!
די טעג איז ערשינען דאָס בוך
„פאַלשע חרפה"
ד"ר מעד. ה. רוזשאַנער.
וואָס יעדער דערוואַקסענער דאַרף וויסען וועגען ווענערישע קראַנקהייטען
צו בעקומען ביי אַלע צייטונגס־פערקויפער.
פּרייז 2 זלאָטים.

Szczęśliwej podróży życzę
p. Sz. Halperuowi z Żoną
właścicielowi firmy „Złoty Raj“ w swej wycieczce do Palestyny.
J. Rajnflajsz.

קיין ארץ־ישראל
אבריזענדיג נאָך ארץ־ישראל קען איך מיטנעהמען איין פערזאָן פאַר 1,300 זלאָטעס. ביטע שריפטליך זיך צו ווענדען:
Łódź, skrzynka pocztowa 368.

די שענסטע דרוק־אַרבייט ווערען אויסגעפיהרט אין דער דרוקעריי
בראַמבערג און בוים
פּילסודסקיעגאָ 55 (פּראַגנט)
ווי צ.ב.ש. רעכנונגען, בריפּפּויגען, קווי־טאַנציעס, שטרימפף־באַנדעראָלען, עטי־קעטען, חתונה־קאַרטען, וויזיט־קאַרטען, א.אַ. פּינקטליך און סאָליד אויסגעפיהרט.

פּאָדאַטעק אַבראַמאָווי
אַדוואָקאַטס וועגען פּאָדאַטעק אַבראַמאָווי, שרייבט דאָס קאָנצעסיאָנירטע ביטשריפט־ביוראָ
פאַר אַדמיניסטראַטיווע און געריכטליכע ענינים פון
י. ח. בוזין,
לאָדז, אַגראַדאָוואַ 3

Dr. med.
Haltrecht
ספעציאַל־אַרצט פאַר הויט־און געשלעכטס־קראַנקהייטען
פּיעטריקאָווער 10, טעל. 245-21
נעמט אָן פון 8—11 טיטאָג און פון 5—9 אָוונט
זונטאָג פון 10—1 בייטאָג.
אונבעמיטעלטע לעטשניצע־פּרייזען

Dr. med. Niewiażski
ספעציאַליסט פאַר סיפיליס, טריפּער און הויט־קראַנקהייטען. בעהאַנדלונג פון מענער־שוואַכע
אַנדזשעיאַ, 5 טעל. 159-40
נעהמט אָן פון 8—11 און פון 5—9 אָוו.
זונטאָג און יום־טוב פון 9—1 פאַרמיטאָג.
בעזונדערער וואַרטע־זאַל פאַר פרויען

Dr
Wajnberg
ספעצ. פון לונגען, האַרץ און סקלעראָזי־קראַנקהייטען
וואוינט יעצט פּיעטריקאָווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אָן פון 9—10 פריה, 3—4, 6—8 אָוו.

Dr. med.
OŁ. ZADZIEWICZ
ספעציאַל־אַרצט פאַר האַלז, נאָז, אויערן און קעהל־קאָפּף־קראַנקה.
Piotrkowska 164
tel. 125-26.
נעהמט אָן פון 4 ביז 8 אָוונד.

Dr. L. Suchowczycki
כירורג
צוריקגעקעהרט
נעהמט אָן פּריוואַט
זגערזשער 1 (אַיינגאַנג אַלטער מאַרק 15)
טעל. 123-47. נעהמט אָן פון 6-8 אָוו.
לעטשניצע־פּרייזען.

Dr. J. NEUMAN
כירורג און גינעקאָלאָג
(פּריוואַט־אַרצט)
נעמט נישט מעהר אָן אין דער לעטשניצע „Vita". נור אינדערהיים
פון 11.30 ביז 1 בייטאָג און 7 ביז 8.30
זאַבאַדניאַ 57, טעל. 128-95

וואָרנונג!
אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן קאָנפליקט צווישען די אייגענטימער פון דער שול „חרב" מיט'ן איצט־יגען פערוואַלטער פון דער שול, וואָרנען מיר דער לערער־שאַפט נישט אָנצונעהמען אין דער אויבענדערמאָנטער שול דעם פּאָסטען פון אַ פערוואַלטער.
פערוואַלטונג
פון פּראָפ. לערער־פעראיין
פון פּאַוש. און פּריוו. שולן
„אַגודאַ" אין לאָדז.

פאַר גאַרד, ביושומעריע
און לאַמבאַרד־ קוויטעס
צאָהלט די העכסטע פּרייזען
אליזאַר פּיאַלקאַ
פּיעטריקאָווער 7.

STARSZY FELCZER
B. JOSKOWICZ
Północna 4, tel. 141-86
שטעלט טעגליך פּאַקען מיט מיט פרישע קראָוויאַנקע
און גיט אויך אַרויס בעשייניגונגען.
נעמט אָן פון 8 – 11 פריה און פון 4—7 נאָכם.

רעטעוועט אייער געזונד!!!
קראַנקע אויף רופּטורעס (ברוך־קראַנקהייטען)

ספעציעלע אָרטאָפּעדישע הייל־גומי־באַנדאַזשען פון מיין מעטאָדע העלפען ראַדיקאַל אונטער גאַראַנטיע אָהן אָפּעראַציעס פון אַלע מינים ברוך־קראַנקהייטען (רופּטורען) אפילו די עלטעסטע און געפעהרליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער.

דאָס אַראָפּלאָזען זיך פון מאַגען און קישקעס בעזייטיג איך דורך פערלעגען ספעציעלע אינדיווידועל צוגעפּאַסטע בויך־באַנדאַזשען.
אויף אויסגעקרימטע רוקענ־ביין (הויקערס) אָרטאָפּעדישע הייל־גאָרסעטען אויף ביינער־שווינד־זוכט און אַלע אַנדערע פעהלערן אָרטאָפּעדישע הייל־אַפּאַראַטען אויף פלאַטפוס.
ספעציעלע איינלאַגען לויט גיפּס־מאָדעלען. אויף זשילאַקעס — גומי־זאָקען לויט מאָס. קינסטליכע הענד און פיס.
ספעציעלער אַנשטאַלט פאַר הייל־אָרטאָפּעדיע
Spec. Ortop. O. Petrykiewicz אויס לעמבערג
לאָדז, פּיראַמאָוויטשאַ 9 (אַלגינסקאַ)
(פּראַנט פּאַרטערע), טעל. 177-09 נאָהנט פון לאָדזער פאַבריקס־באַהנהויף
בעמערקונג: דאָס ערשיינען פון די קראַנקע איז אונבעדינגט נויטיג..
צאַהלרייכע דאַנקזאַגונגען און דאַנק־בריף
(אין זעהן אויף סלאָוואַצקאַ 2 № און 4 № אייגענע הייזער)

אז מ'וועקט דעם יודישען געוויסען

די פראדוקטיוויזירונג פון די יודישע מאסען

פונקט ווי מיר וועקען אפט דעם געוויסען פון די פעלקער, וועלכע לאזען אונז נישט איינוואָרצלען זיך, אָדער ווילען אויסוואָרצלען אונז איטליכער אין זיין לאנד, פונקט אזוי מוזען מיר פון צייט צו צייט אויך וועקען אונזער אייגענעם געוויסען, וואָס פערדרימלט זיך אָדער פערגאפט זיך אויף פליהענדיגע פויגעלעך און דורכדעם דערזעהען מיר נישט, ווי מ'רייסט אונז ארויס דעם באָדען פון אונטער אונזערע פיס, דעם ביסען ברויט פון אונזער מויל.

אט אזא מין אַקט פון וועקען אונזער געוויסען איז געווען די לעצטע קאנפערענץ פון „אָרט" אין וואַרשא, און דער וועקער, דער לאָדען־קלאפער איז היינטיגע מאָל געווען דער גאסט ד"ר סינגאלאווסקי, וועלכער האָט געהאט גענוג שאַרפע ווערטער, אויפ'ן אַדרעס פון די יודישע פאָליטיקער, וואָס פערטאכליעסווען און פערוואַרלאָזען דעם הויפּט־פונקט פון אונזער פאָליטישער פראגראם, די פראגע פון פראָדוקטיוויזירען די יודישע מאַסען.

ד"ר סינגאלאווסקי איז אַנ'עסקן פון „אָרט" און זיין וואונש איז, צו וועקען דעם אינטערעס צו די צילען און אויפגאבען פון דער דאזיגער סימפּאַטישער אינסטיטוציע. און אוודאי מוז „אָרט" געשטיצט ווערען אין איהר גוטער ארבייט, ווארום אויב אונזערע חכמים האָבען אַמאָל געזאָגט, אז ווער ס'דערהאַלט איין נפש בי' יודען איז גלייך ווי ער וואָלט דערהאַלטען א גאַנצע וועלט, קען מען איצט פאַראפראזירען, און זאָגן, אז ווער ס'פראדוקטיוויזירט איין נפש ביי יודען, דער פיהרט אויס די פראגראם פון יודישען עתיד ביי אַלעם קליינעם ברוכטייל פון'ם יודישען נאציאנאלען אָרגאניזם.

אָבער אויב מיר וועקען אונזער אייגענעם געוויסען בנוגע אונזערע התחייבותן צום יודישען פאָלק צו פערזיכערען זיין עתיד, קענען מיר זיך נישט בערוהיגען אויף דער פראגראם פון דער באַלעבאַטיש־מעצענאַטישער געזעלשאַפט „אָרט". די דאָזיגע מיניאַטור־פראדוקטיוויזאציע, וואָס ווערט איצט דורך „אָרט" געטון, קען אונז בשום אופן נישט שאַפען קיין אילוזיע פון אדורכפיהרען אַ נאַציאָנאַלע פּאָליטישע פראגראם, פונקט ווי אַ הונגעריגער קען זיך נישט אָנזעטיגען מיט די קליינע צום ליט אַ ברעקעל פון טיש.

די פאַר הונדערט האַלבע קעריגע יוגענט, וואָס ווערען יעהרליך אַרויסגעלאָזען פון די וואַרשעווער פון „אָרט" אין פוילען, און אפשר אין דער גאַנצער וועלט, וועלען נישט אַדורכפיהרען דעם פראצעס פון פּראָדוקטיוויזירען די יודישע מאַסען אַפילו אין טויזענט יאָהר, וועלען אַבסאָלוט נישט בייטען די סטרוקטור פון'ם יודישען קיבוץ, צו וואָס מיר דאַרפען דאָך שטרעבען.

די דאָזיגע פראגע האָט נישט קיין שייכות נישט צום אַנטיסעמיטיזם, וואָס וויל אויסוואָרצלען יודען פון די שטעט, און נישט צום ציוניזם, וואָס שטרעבט צו פראדוקטיוויזירען יודען אין ארץ־ישראל. דער אַקטיווער אַנטיסעמיטיזם, ווי מיר זעהען עס שוין אין היטלער־לאַנד, מוז נאָך אַלין מסכים זיין מיט'ן פאַקט, אַז דער גרעסטער טייל פונ'ם קיבוץ זאָל פערבלייבען אין לאַנד און זאָל טאַקע אַריינגיין צו פראדוקטיווע בעשעפטיגונג. דער ציוניזם ווידער קען איבעראָרדענען אין ארץ־ישראל בלויז דעם אָפּגעשוימטען איבערפלוס פון יודישען קיבוץ. ס'מוזען אָבער פערבלייבען אין די לענדער גאָר גרויסע קיבוצים, פאַר וועלכע די פּראָבלעם פון איבערשיכטונג מאָהנט און פאָדערט איהר לעזונג!

און אינ'ם אויפקלערער פון אָט דער סיטואַציע בעשטייט טאַקע קודם כל אונזער ערשטע אויפגאַבע. אַ גרויסער טייל פון דער דאָזיגער אומגעהייערער וויכטיגער אַרבייט וואָלט שוין געווען אָפּגעטון, ווען אונז וואָלט זיך גלייך איינגעגעבען צו מאַכען פערשטיין די מאַסען, אַז אַזוי ווי ס'איז, קען עס נישט זיין, בלייבען איבעריש טאָרען מיר נישט, ווייל די כוחאַל־יעס פונ'ם אַרומיגען לעבען וועלען אונז זיכער אויס־ברענגען, און פון דער עמיגראַציע אַלייך וועלען מיר אויך נישט געהאָלפען ווערען. אַז מיר מוזען צוטרעטען צום איבערבויען אונזער לעבען; אַז אונזער עקזיסטענץ קען געזיכערט ווערען נאָר דאַמאַלס, אויב מיר וועלען פעסטוואָרצלען ווערען אין באָדען און זיך איינפּעדעמען אין אינדוסטריע און מלאכה און אויך אין אַנדערע פרנסות, וואָס ווען אין איטליכער מלוכה איבערגעפאַרמירט לויט די מאַ־דערנע בעדינגונגען פונ'ם לעבען. ברענגען אין אונז אַליין אָט דעם דאָזיגען בעוואוסטזיין איז אַ גרויסע שטיק היסטאָריש־נאַציאָנאַלע אַרבייט.

פערשטייט זיך, אַז אַדורכפיהרען עס אין לעבען וועט שפּעטער זיין נאָך אַ סך שווערער. ממש ווי בערג איבערקעהרען, ימען שפּאַלטען; אָבער מיר זעהען דאָך טאַקע דער פאָלק, וואָס האָט געשאַפען די בעגריפען פון שפּאַלטען ימען און איבערקעהרען בערג. דאָס איז דאָך טאַקע אַריינגענומען אין דער פּראָגראַם פון אונזערע בביאישע יעודים.

און אויב מ'גייט וועקען אונזער געוויסען, דאַרף דער וועקער טראָגען מיט זיך אַ לאַמטערן, וועלכער זאָל וואַרפען אַ שיין איבער אונזער גאַנצען לעבען, איבער דער יודישער פּראָבלעם אין איהר גאַנצער ברייט און טיף און האַרף אונז ווייזען, אין וועלכער ריכטונג מיר דאַרפען זיך פערנעמען, כדי די דאָזיגע פּראָבלעם צו לעזען.

אַז אַ יוד וועט דורכ'ן שיין פון אָט דעם לאַמטערן וואַרפען אַ בליק אויף זיין לעבען, אויף זיין עתיד, וועט ער אויפגעטרייסעלט ווערען.

אָט די אויפטרייסלעניש איז נויטיג גראָד איצט, אינ'ם איצטיגען מאָמענט.

פ. ס.

די יודען אין דייטשלאנד—

די נעגערס אין די פעראייניגטע שטאטען

אין אַנ'אַרטיקעל אין דעם אַנטי־פאַשיסטישען וואָכענבלאַט דער „געגענאַנגריף" א. ג. „וואָס פאַר אייגעם איז דער יוד — איז פאַרן אַנדערען דער נעגער" לייענען מיר:

איידער דייטשלאַנד דערוועגט זיך צו פאַר־לאַנגען פון די אַנדערע נאַציעס גערעכטיגקייט, זאָל זי מינדעסטענס אָפּהיטען די גערעכטיגקייט לגבי די אייגענע בירגער, אַזוי האָט געזאָגט דער פריהערדיגער גובערנאַטאָר פון שטאַט ניו־יאָרק און דער גאַנץ. קאַנדידאַט אויף פּרעזידענט אַל סמיט אין מעדיסאָן־סקוועיר־גאַרדען פאַר 20 טוי־זענט מענשען (עס רעדט זיך דאָ וועגען ריזיגען פּראָטעסט־מיטינג נעגען די פערפאָלגונגען פון די יודען אין דייטשלאַנד, דער מיטינג איז פאָרגעקו־מען אין מערץ פון ל. י.)

דער רעקטאָר פון דער ניו־יאָרקער אוניווער־זיטעט ד"ר האַרי טשעיז האָט צוו. אנד. געזאָגט: יודישע סטודענטען ווערען פערטריבען פון די אינסטיטוטען און פון די קליניקעס צוליב מאָטי־ווען, וואָס דערמאָנען דעם מיטעלאַלטער. און זיי האָבען בעקומען לעגיטימאַציעס מיט אַ ספּעציע־לער, אויסשריפט און פון אַ ספּעציעלען קאָליר...

אין זעלבען טאָג, ווען עס האָט זיך בעווי־זען דער בעריכט וועגען ריזיגען מיטינג אין ניו־יאָרק, איז ערשינען אויך די פאָלגענדע ידיעה: אַ 20־יאָהריגער נעגער, וועלכער איז אַרעסטירט געוואָרען פאַר אַנ'אָנפאַל אויף אַ יונג מיידעל, איז אין קאָלומביאַ, דורך דעם אויפגערעגטען המון אַרויסגעשלעפּט געוואָרען פון טורמע און גע־לינטשט געוואָרען.

און אַ צווייטע ידיעה: אין דער שטאַט פּרינסעס־ענני (מערי־לאַנד) איז געלינטשט געוואָרען אַ נעגער. די גאַנצע נעגער־בעפעלקערונג אין אַ צאָהל פון 300 פּערזאָן איז פערטריבען געוואָרען פון דער שטאַט. דער פּראָצעס געגען 4 ווייסע, וועלכע האָבען אָנטיילגענומען אין לינטש־געריכט, איז אָפּגעשטעלט געוואָרען.

ברענגענדיג די אויביגע אינפאָרמאַציעס, שרייבט ווייטער דער „געגענאַנגריף": מיר קענען שוין דעם אופן... מיר האָבען גוט אין זכרון די ווערטער „אויפגערעגטער המון". אויך דאָס אָפּ־שטעלען דעם פּראָצעס געגען די שולדיגע איז אונז נישט אומבעקאַנט. אין דאָס, וואָס פאַר אַיי־נעם שטעלט מיט זיך פאָר דער יוד, שטעלט פאַרן אַנדערען פאַר דער נעגער.

לויט די אָפיציעלע ציפערען פון דער אַמעריקאַנישער רעגירונג זענען אין פערלויף פון די לעצטע 70 יאָהר געלינטשט געוואָרען אין די פעראייניגטע שטאַטען 3610 נעגערס, נישט רעכענענדיג די, וועלכע זענען היגגעריכטיגט גע־וואָרען אויף אַ „לעגאַלען" אופן.

די וועלט־עפענטליכקייט פערגעסט שנעל. איין גרויל־ידיעה איבעריאָגט די צווייטע. עס זע־נען נאָך נישט פעראיבער קיין צוויי יאָהר, ווי איבער די וועלט האָט זיך אַריבערגעטראָגען אַ פּראָטעסט־שטורם: אין סקאָטסבאָראָ (שטאַט אַלאַ־באַמאַ) האָט דאָס געריכט פערמשפט צום טויט 7 נעגער־יונגלעך, פון וועלכער דער עלטסטער איז אַלט געווען 21 און דער יונגסטער 15 יאָהר דער־פאַר, ווייל זיי זאָלען כלומרשט האָבען פערגוואַל־דיגט אין אַ צוג צוויי מיידלעך, עס האָט זיך געהאַנדעלט וועגען צוויי פּראָסטיטוטקעס, וועלכע זענען אונטערגעקויפט געוואָרען דורך דער פּאָליציי. אונטער'ן דרוק פון דער עפענטליכער מיינונג פון דער גאַנצער וועלט האָט דער פּראָצעס געמוזט צוויי מאָל רעווידירט ווערען. בעת דער דריטער פערהאַנדלונג האָט איינע פון די מיידלעך ערקלערט, אַז זי איז דורך דער פּאָליציי געצוואונגען געוואָרען אַזוי צו זאָגען. און נישט קוקענדיג דערויף, איז אויך צום דריטען מאָל אַרויסגעטראָגען געוואָרען אַ טויט־אורטייל.

די פּאַראַלעלען וואַרפען זיך אין די אויגען: אין דייטשלאַנד — יודען, אין די פעראייניגטע שטאַטען — נעגערס.

אין דער אומאָפּהענגיגקייטס־דעקלאַראַציע פון די פעראייניגטע שטאַטען פון 4. יולי 1776 געפינט זיך פאָלגענדע שטעלע:

מיר אַכטען די פאָלגענדע אמת'ן אַלס אומ־בעשטרייטבאַרע: אַלע מענשען זענען בעשאַפען געוואָרען גלייך; דער בעשעפער האָט אַלע בעשאָנקען מיט דיזעלבע רעכט. צווישען די דאָזיגע רעכט געפינען זיך אויס'ן ערשטען אָרט דאָס לעבען, די פרייהייט און דאָס שטרעבען צו גליק.

מיר קאָנען צוגעבען:

אַזאַ מין דעקלאַראַציע איז אָנגענומען גע־וואָרען אין אַמעריקע נאָך אין אַכטצעהנטען יאָהר־הונדערט. דאָס דריטע רייך אָנערקענט נישט בלויז נישט דעם שטאַנד פון אַזעלכע ווערטער אויפ'ן פּאַפּיר נאָר דאָרט איז אָנגענומען אַלס איינער פון די גרונד־פּרינציפּען פון דער מלוכה נאָר דער היפּך דערפון. מענשען זענען נישט גלייך און דאַרפען פערפאָלגט און אויסגעראָט ווערען בלויז צוליב זייער אָפּשטאַמונג און צוליב זייער ראַסע.

דער פאשיזם באנקראטירט

די דעמאקראטיע איז נאר נישט אפגעשטארבען

דער „ראַבאָטניק" האַלט, אַז דער פאַשיזם האָט פערשפּילט. די צייטונג פון פ.פ.ס. אַנאַליזירט די לאַגע אין אַ גאַנצער רייהע לענדער, וועלכע זענען אָנגעשטעקט געוואָרען פון דער פאַשיסטישער מגפה און קומט צום אויספיהר, אַז דער פאַשיזם האָט באַנקראָטירט אויף דער גאַנצער ליניע און דאָס נישט בלויז פּאָליטיש און מאָראַליש.

עס איז גענוג אַ קוק צו טון אויף דייטש־לאַנד, וואָס געפינט זיך נאָך אַ יאָהר פון דער היטלעריסטישער רעגירונג אויפ'ן ברעג פון פינאַנצ־יעלען באַנקראָט און אינפלאַציע. און אונטער־שטרייכען דאַרף מען דאָך, אַז דער היטלעריזם האָט געזיגט דווקא דערפאַר, ווייל ער האָט אויס־געפענטעט אין די מאַסען די האָפנונג אויף שנעלע און וואונדערליכע רעטונג פון ווירטשאַפטליכען קריזיס, פון עקאָנאָמישער נויט. אַ יאָהר היטלעריס־טישער רעזשים האָט די דאָזיגע האָפנונגען צונישט, אין לאַנד הערשט נאָך אַ גרעסערע נויט, די ווירט־שאַפט איז געשטעלט מיט'ן קאָפּ אַראָפּ און דאָס לאַנד איז פערוואַנדעלט געוואָרען אין איין גרויסע קאַזאַרמע. אַנשטאָט האָפנונג אויף אַ בעסערע צו־קונפט ברענגט דער היטלעריזם די זיכערקייט, אַז עס וועט ווידער אויסברעכען אַ מוראדיגער קריג.

עמיצער וואָלט געקאָנט זאָגען, אַז דער היט־לעריזם איז אַנ'עקסטרעמע פאָרם פון פאַשיזם און אַז אַ יאָהר פון זיין רעגירונג גיט נישט קיין יסוד צו מאַכען ענטגילטיגע אויספיהרונגען, דערויף וואָלט מען געקאָנט אָנווייזען אויף איטאַליען, וואו דער פאַשיזם האַלט זיך שוין זייט דרייצעהן יאָהר. אָבער גראָד איטאַליען בעשטעטיגט די מיינונג וועגען באַנקראָט פון פאַשיזם. דער איטאַליענישער פאַשיזם האָט אויך געזיגט צוליב דעם ווירטשאַפט־ליכען קריזיס, וואָס האָט אין איטאַליען גענומען הערשען אַ דאַנק דעם וועלט־קריג. אַ דאַנק דער גינסטיגער ווירטשאַפטליכער קאָניונקטור, וואָס האָט געהערשט אין משך פון עטליכע יאָהר, האָט זיך דער איטאַליענישער פאַשיזם געקאָנט איינהאַלטען אויף דער אויבערפלאַך, איינרעדענדיג דער וועלט, אַז דאָס איז אַ פערדינסט פון פאַשיזם און נישט פון דער קאָניונקטור. אָבער איצט, ווען די ווירט־שאַפט אין דער גאַנצער וועלט ווערט, אַ דאַנק דעם קריזיס, צוזאַמענגעבראָכען, ברעכט צונויף אויך דער איטאַליענישער פאַשיזם, וועלכער גע־פינט זיך אויפ'ן ראַנד פון אַ ווירטשאַפטליכער קאַטאַסטראָפע.

צוויי טיפּישע פאַשיזמען, דער היטלעריס־טישער און דער מוסאָליניסטישער דעמאָנסטרירען פאַר דער וועלט זייער באַנקראָט.

אַנדערע לענדער, וואו עס הערשט פאַשיזם, צי אין אַ פולער פאָרם, צי אין אַ האַלבער פאָרם טיילען דעמזעלביגען גורל. וואָס איטאַליען און דייטשלאַנד. אין ווירטשאַפטליכער הינזיכט וועגע־טירען זיי און קיין בעסערונג איז נישט צו זעהן.

דער באַנקראָט פון פאַשיזם, פיהרט אויס דער ראַבאָטניק, וואָלט נישט געווען אַזוי גרויס און בולט, ווען גלייכצייטיג וואָלט זיך נישט אַרויסגעוויזען, אַז די דעמאָקראַטיע שטייט בע־דייטענד העכער פאַר'ן פאַשיזם.

אָט אַ שטייגער ענגלאַנד, אַ קלאַסיש לאַנד פון פּאַרלאַמענטאַריזם, ערקלערט מיט שטאָלץ, אַז זי האָט אַנ'עודף אין בודזשעט און אַז זי קעהרט אום טיילווייז די אָפּצאָהלונגען, וואָס זענען מיט עטליכע יאָהר צוריק פערקלענערט געוואָרען. אמת, דאָס איז געשעהן אונטער דעם דרוק פון דער אַרבייטער־פּאַרטיי און איהר זיגערישען און טריומ־פאַלען צוג בעת די וואַהלען צום פּאַרלאַמענט און אין די שטאָט־ראַטען. די דעמאָקראַטיע, אַפילו די קאָנסערוואַטיווע, האָט צוקלאַפּט דעם פאַשיזם.

און ענגלאַנד איז נישט קיין אויסנאַהם. אין פראַנקרייך האָט נאָך די שטורמישע פעברואַר־טעג נישט עמיץ אַנדערש, נאָר דער פּאַרלאַמענט צו־ריקגעשטעלט די נאָרמאַלע פערהעלטענישען. יעדע אַנדערע לעזונג וואָלט זיכער געבראַכט אויף פראַנקרייך אַ בירגער־קריג מיט אַלע זיינע שווערע פאָלגען.

אין דער טשעכאָסלאָוואַקיי לאָזט זיך בע־מערקען אַ בפירושע בעסערונג אין בודזשעט. דער ענערגישער קאַמף געגען פאַשיזם האָט פערשטאַרקט דעם אויטאָריטעט פון דער רעגירונג.

די צייטונג ווייזט ווייטער אָן אויף דענע־מאַרק און שוועדען, וואו עס שטייען ביי דער מאַכט סאָציאַליסטישע רעגירונגען, אויף די פער־איינגטע שטאַטען, וואו דער קריזיס ווערט, אמת, שוואַכער זעהר פּאַמעליך, אָבער אַ דאַנק דעם, וואָס דער פּרעזידענט רוזוועלט האָט זיך דער־נעהנטערט צום אַרבייטער־קלאַס, איז די לאַגע געוואָרען בעסער.

מיט איין וואָרט — אַ לויב־געזאַנג פאַר די פערהעלטענישען, וואָס שטעלען זיך איין אין דער וועלט...

קאמף אין פאלעסטינא ארום דעם

יודישען יודישען וועלט־קאנגרעס

ירושלים (יט"א) דער וועלט־קאָנגרעס פאַר יודישע געזעצען, וואָס איז דאָ אָפּגעהאַלטען געוואָ־רען אין דער צייט פון 22־טען ביז דעם 24־טען אַפּריל און וועלכער האָט געהאַט אויף זיין טאָג־אָרדנונג די פראגע וועגען אויפשטעלען צוריק דעם סנהדרין, האָט נישט אַרויסגערופען אין א"י קיין גרויסען אינטערעס, נישט קוקענדיג דערויף, וואָס אין קאָנגרעס האָט זיך בעטייליגט אַ צאָהל פּראָמי־נענטע געזעץ קענער פון א"י ווי אויך אַ צאָהל יודישע יוסטיץ־געלעהרטע, וואָס זענען אָנגעקומען פון אויסלאַנד זיך צו בעטייליגען אין א"י.

דער ראַבינאַט אין א"י האָט אָנגענומען אַ נעגאַ־טיווע שטעלונג צו דעם קאָנגרעס. הרב־הראשי קוק האָט וועגען דער דאָזיגער שטעלונג זאָגאַר גע־מאַכט אַנ'עפענטליכע ערקלערונג פאַר דער פּרעסע. דער צענטראַל־קאָמיטעט פון „המשפט העברי" אין א"י האָט אויך מיטגעטיילט, אַז ער איז אין דעם קאָנ־גרעס נישט פערטרעטען. די מזרחי־אָרגאַני־זאַציע האָט דעם קאָנגרעס באָיקאָטירט.

די מיינונג פון די הערשענדע צענטראַלע יודי־שע אָרטאָדאָקסישע אָרגאַניזאַציעס איז, אַז אויב אַזאַ קאָנגרעס איז ווירקליך נויטיג, מוז ער בעסער און אָרגאַניזירטער צוגעגרייט ווערען. דער קאָנגרעס האָט אויף זיין טאָג־אָרדנונג געהאַט אַזעלכע פראגען ווי רעאָרגאַניזירען די דינים וועגען חתונות און גט, וועגען אַלימענטען און וועגען אַנדערע ענליכע פראַ־גען, וואָס ריהרען אָן דעם גרונד פון שולחן־ערוך און פון יודישע רעליגיעזע טראַדיציעס. די אָרטאָדאָק־סישע עלעמענטען פון א"י האָבען נישט געהאַלטען, אַז עס איז געקומען די צייט, די דאָזיגע פראגע אַזוי פריי צו בעהאַנדלען.

דער אָרגאַניזאַציאָנס־קאָמיטעט פון קאָנגרעס האָט אַרויסגעלאָזט אַ מעלדונג, אַז זייבע בעשלוסען דאַרפען נישט גענומען ווערען אַלס אַזעלכע, וואָס טראָגען אַ געזעצגעבערישען כאַראַקטער און אַז זיי האָבען בלויז דעם צוועק צו שאַפען אַ פּראָגראַם, אויף וועלכען אַלע יודישע ריכטער זאָלען זיך קענען איינ־גיין אין בעצוג צו דער פראגע וועגן צענטראַליזי־רען דאָס יודישע דין־וועזען, און עטאַבלירען אַ צענטראַלען בית־דין פאַר אַלע יודען פון דער וועלט.

ניַיער פאלקסבלאט

דאס לאדזשער טאגעבלאט

ניַיער פאלקסבלאט

מאנטאג
טו
30
אייר תרצ"ד

אפריל

זון-אויפגאנג 4.08
זון-אונטערגאנג 6.59

דער וואהל-קאמף אויף דער יודישער גאס

די פערשידענע גרופירונגען האבען שוין בעשטימט זייערע קאנדידאטען

כמעט אלע יודישע גרופירונגען, וועלכע נעה-מען אנטייל אין די וואהלען צום שטאט-ראט האבען שוין בעשטימט זייערע קאנדידאטען, וועלכע וועלען צווישען זיך פיהרען דעם קאמף, ווייל ווי בע-קאנט וועט מען דאסמאל ניט שטימען אויף קיין ליסטעס, נאר אויף פערזאנען. די ציוניסטישע ליסטע וועט לויט אלע וואהרשיינליכקייטען האבען אויף די ערשטע ערטער: גענ. לאוביק יאעל (אלגעמיינע ציוניסטען), י. מ. ביאלער (מזרחי), פרוי ספעק-טאר (רעוויזיאניסטען), ד"ר עלענבערג (התאחדות), זאנדער (גראסמאן-פארטיי), ד"ר קראוש (האנדווער-קער), מארעק פיין (האנדווערקער), מ. קארא (אלגע-מיינע ציוניסטען). ווי מען זעהט פון דער ליסטע וועט ד"ר ראזענבלאט ניט קאנדידירען.

אויף דער אגודה-ליסטע פיגורירט אויך ניט דעפ. מינצבערג. די קאנדידאטען פון דער „אגודה" זענען: פ. ליבערמאן, אדוו. רייכמאן, שלום ביאלער.

דער קאנדידאט פון „פועלי אמוני ישראל" איז ה' בילויער.

די קאנדידאטען פון דער פאלקס-פארטיי זע-נען: אדוו. עוויצמאן, פיאטר כא"ר און מאג. באלבע-רישסקי.

די קאנדידאטען פון די אונפארטייאיש-רעלי-גיעזע זענען: ב. רוס, און וואדיסלאווסקי.

דער קאנדידאט פון סוחרים-פאראיין, פיעטרי-קאווער 10 איז ה' א. שטיינשניידער. די קאנדידא-טען פון הויז-בעזיצער-פאראיין זענען: איבוש, קרול און מ. זיידע.

די קאנדידאטען פון „בונד" זענען: ח. ל. פאזנאנסקי, ד"ר מארגאליס, ש. מילמאן, ס. גוט-קאוויטש, ראזא איכנער, ד"ר לאנדקאפ, מארגענ-טאלער און א גאנצע רייהע אנגעזעהענע טוער אין דער בעוועגונג.

די לינקע „פועלי-ציון" שטעלען ארויס פאל-גענדע קאנדידאטען: ל. האלענדערסקי, ד"ר שיפ-מאן און א. קאגאן.

די רעכטע „פועלי-ציון" שטעלען ארויס די קאנדידאטור פון לייזער לעווין.

ערב די שטאט-ראט-וואהלען

די וואהל-רשימה. — זיצונג פון דער הויפט-וואהל-קאמיסיע

(א) נעכטען האט מען אנגעהויבען די אר-בייט איבערן צונויפשטעלען די וועהלער-רשימה, און היינט וועט אנהויבען צו ארבייטען די צווייטע גרופע פון די בעשעפטיגטע ארבייטסלאזע שריי-בערס אויף ציגעל-גאס. ביז מיטוואך וועלען די ארבייטען אויסגעפיהרט ווערען, און נאכן אונטער-שרייבען די רשימות דורכן רעגירונגס-קאמיסאר, וועלען זיי איבערגעשיקט ווערען צו די וואהל-קאמיסיעס.

▪ ▪ ▪ ▪

(א) די הויפט-וואהל-קאמיסיע האט זיך נעכ-טען בעראטען איבערן קאמפלעטירען די מיטגלי-דער פון די הויפט-וואהל-קאמיסיעס, ווי אויך ווע-גען א רייהע טעכנישע ענינים, וואס זענען פער-בינדען מיטן צוגרייטען א רייהע מודעות.

דער בעשטאנד פון די וואהל-קרייז-קאמיסיעס און זייערע זיץ-ערטער וועלען בעשטימט ווערען מארגען.

פאבאר פון יאהרגאנג 1913

הויבט זיך אן איבערמארגען, מיטוואך

(א) מיטוואך, דעם 2-טען מאי ה. י. 8 אין דער פריה דארפען זיך שטעלען צו דער מיליטער-איבערזיכט פאר דער פאבאר-קאמיסיע, נומער 1 (פיעטריקאווער 89) די פאבאר-פליכטיגע פון יאהרגאנג 1913, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 2 קאמיסאריאט מיט די אותיות:

A B C D F G H Ch K

פאר דער פאבאר-קאמיסיע, נומער 2 (פיעטריקאווער 89) קווער-אפיצינע, צווייטער שטאק, די פאבאראווצעס פון יאהרגאנג 1913, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פונ'ם 1-טען קאמיסאריאט מיט די אנפאנג-אותיות:

A B C D

פאר דער פאבאר-קאמיסיע נומער 3 (פיעטריקאווער 165) די פאבאראווצעס פון יאהר-גאנג 1912, קאטעגאריע B, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 2-טען און 11-טען קאמיסאריאט מיט די פאמיליען-נעמען אויף אלע אותיות.

די פאבאראווצעס דארפען האבען ביי זיך א פערזענליכען דאקומענט, אדער אן אויטענטיש-קייט-שיין מיט א פאטאגראפיע, א רעגיסטראציע-שיין, אנ'אדראטשעניע-קארטע, א שול-שיין און א פאך-בעשטעטיגונג.

די בעקערס פאדערען

צו העכערען די פרייזען פון געבעקס אויף 10 פראצענט

(2) ווי מיר דערוויסען זיך, האט זיך דער לאדזשער בעקער-צעך געווענדעט צו דער שטאטי-שער צענניק-קאמיסיע וועגען העכערען די פרייזען געבעקס אויף 10 פראצענט.

זייער פארשלאג מאטיווירען די בעקערס מיט דער שטייגערונג פון מעהל-פרייזען.

דער ענין וועט בעטראכט ווערען אויף דער נאהענטסטער זיצונג, אויף וועלכער עס וועט נאכ-קאנטראלירט ווערען די קאלקולאציע פון די בעקערס.

הכנסה-זשאנאניעס

היינט איז דער לעצטער טערמין פון בעלייגען זיי

(2) היינט, דעם 30 אפריל איז דער לעצ-טער טערמין פון בעלייגען זשאנאניעס וועגען הכנסה פאר'ן יאהר 1933.

דער דאזיגער טערמין וועט נישט פראלאנ-גירט ווערען, און די, וואס וועלען נישט בעלייגען די זשאנאניעס צום טערמין וועלען בעשטייערט ווערען אויפ'ן יסוד פון די מאטעריאלען, וואס עס בעזיצען די שאצונגס-קאמיסיעס, און די בע-שטייערטע וועלען פערלירען דאס רעכט אויף צו אריינגעבען רעקורסען.

איבערגעפאהרען דורך א מאטאציקל

(2) נעכטען איז אויף דער פאמארסקא, נעבען נומער 40 איבערגעפאהרען געווארען דורך א מאטאציקל דער 8-יאהריגער יוזעף קוביאק (פון ביעלאנסקא 14).

מיט א שווער פערוואונדעטען קאפ און מיט א צובראכענער האנד האט מען איהם אפגעפיהרט אין אננא-מאריא-שפיטאל.

Dr.

Wołkowyski

4 ציגעל-גאס 4, טעל. 90-216

נעהמט אן אין הויט- און וועגערישע קראנקהייטען, מענער-שוועכע

אויפנאהם-שעה'ן פון 8–1 מיטאג און 5–9 אווענד.

פאליציי ענערגיש פונאנדערגעטריבען

אנגעלויף פון פוילישע היטלעריסטען

די לאדזשער פוילישע היטלעריסטען, מכל המנים, אנהויבענדיג פון די „בליצען" און ענדי-גענדיג מיט די „האקענקרייצלער" האבען זיך נעכ-טען געלאזען ווילגעהען. פון באלד אינדערפריה אן האבען זיי זיך בעוויזען אין דער גאס גרופענ-וויז, מ'האט זיי געזעהען אין העמדער פון קיר-שען-קאליר, פון גרינעם קאליר און אלע אנדערע פערשטעהט זיך, אז ביי אזעלכע יום-טובים האבען אין דער ערשטער רייהע אנגעהויבען צו ליידען די אדורכגעהענדע יודען, אומעטום זענען די יודען פערשטעפט געווארען, די פאליציי האט ווי אמענערגישסטען אינטערווענירט און די חברה-לייט פערדראלטען, וואו ס'האט זיך נאר גע-קאזען.

אויף 2 ערטער אין די צרוטאליטעט פון די היטלעריסטען געווען א שטארקערע. אויף עק מיעלטשארסקיעגא און צמענטארנא האבען זיי זיך נישט אפגעשטעלט אפילו צו טשעפען מיט יודישע מוטערס, וועלכע האבען דארט אויף א פלאץ שפא-צירט מיט זייערע קינדער.

ארום 6 א זייגער נאכמיטאג האבען זיך אויף פיעטריקאווער גאס ווייט ארויף אנגעהויבען צו זאמלען די האקענקרייצלערישע באנדעס. די דורכגעהענדע יודען האבען בעקומען געשלאגען, באלד זענען אנגעקומען גרויסע אפטיילונגע רייטער און פוס-פאליציי מיט א קאמיסאר בראש, וועלכע האבען ענערגיש פונאנדערגעטריבען די חוצפה'דיגע באנדעס, עטליכע פון זיי זענען פערהאלטען געווארען. אין אוונד האט די פאליציי צוריקגעשטעלט די ארדנונג.

אויך אויף באלוט, בעזונדערס אויף קעלבאכס גאס איז געקומען צו א געשלעג, די פוילישע היטלעריסטען זענען בעפאלען די דורכגעהער, וועלכע האבען זיך אקעגענגעשטעלט און ס'איז בעקומען צו א געשלעג.

קהלה-פערוואלטונג בעשלאסען צו פערענדיגען דעם בוי פון יודישען משוגעים-שפיטאל

קהלה נעהמט אויך איבער די עופות-שחיטה

נעכטיגע זיצונג פון דער קהלה-פערוואלטונג

נעכטען איז פארגעקומען א זיצונג פון דער קהלה-פערוואלטונג, נאכ'ן איבערלייענען דעם פרא-טאקאל זענען גענומען געווארען צו קענטניש א גאנצע רייהע קאמוניקאטען; די סטאראסטווע האט שוין פערענדיגט די לוסטראציע, וועלכע האט גע-דויערט 11 טעג און די לוסטראציע-קאמיסיע שטעלט איצט צונויף א פראטאקאל וועגען די רעזולטאטען פון דער לוסטראציע.

די לאדזשער קהלה-פערוואלטונג האט בעקומען א קאמוניקאט פון דער מאריענבאדער קהלה, אז די ארימע קראנקע וועלכע וועלען קומען זיך קורירען אין דער טשעכאסלאוואקיי וועלען געניסען פון בע-זונדערע הנחות, בעזונדערס שטרייכט אונטער די מאריענבאדער קהלה, אז קיין שום אנטיסעמיטיזם און היטלעריזם איז אין טשעכאסלאוואקיי נישט פערהאן.

דאס בילדונגס-מיניסטעריום האט צוגעשיקט א מעלדונג, אז דער לייטער פון דער קהלהשער תלמוד-תורה ה' קארמאן איז נישט בעשטעטיגט געווארען אויף זיין אמט צוליב דעם וואס ה' קארמאן האט שוין א עטאט-אמט אלס לעהרער אין א פאלקס-שול.

די וואיעוואדזטווע האט צוגעשיקט אנ'ענטפער, אז דער טערמין פון ליקווידירען דאס עופות-שעכט הויז אויפ'ן גרינעם מארק ווערט נישט פערלענגערט.

די פערוואלטונג איז באנומען דעם פערלאנג פון ד"ר מאשלאנקא צו קינדיגען אהן ענטשעדיגונג דעם נאכט-וועכטער אין משוגעים-הויז אויף וועסאלא גאס, וועלכער האט זיך ערלויבט צו שלאגען די קראנקע.

דאן איז אויסגעהערט געווארען דער בעריכט פון איבוש. שפעטער און ארכיטעקט מארק פיין וועגן צושטאנד, אין וועלכען ס'געפינט זיך דאס נישט-אויסגעפערטיגטע משוגעים-הויז אין ראדאגאשטש, פרעזעס מינצבערג גיט אפ א בעריכט וועגען דעם גאנג פון די אונטערהאנדלונגען מכוח דעם, אז די קהלה זאל איבערנעהמען און אויספערטיגען דאס משוגעים-הויז, ס'ווערט דערויף בעשלאסען, צו פער-ענדיגען די אונטערהאנדלונגען מיט די קוראטאריען פון דעם משוגעים-שפיטאל די ה"ה אדאלף קאן, דיר. גראץ, ד"ר קלויזענבערג וועגען איבערנעהמען דאס שפיטאל דורך דער קהלה.

ס'איז דאן אפגעווארפען געווארען די פאדערונג צו געהען צו א דין-תורה מיט אייניגע ווייסבראט, וועלכער וויל ווערען מורה-הוראה נאך זיין פערשטארבענעם שווער הרב אבא צבי קופער.

די „אגודה" האט זיך געווענדעט צו דער קהלה, צו בעשטימען 2000 זל. אויף צו רעמאנטירען די מקוה אויף זגערזשער 27. ס'איז בעשלאסען געווארען צו דעלעגירען דעם וויצע-פרעזעס בערגער ער זאל זיך בעקענען מיט'ן צושטאנד פון דער דארטיגער מקוה.

די תלמוד-תורה „אהבת תורה" האט זיך געווענ-דעט צו דער קהלה מיט א פארשלאג, אז היות ווי די קהלה וויל גרינדען א ניי-ע תלמוד-תורה איז „אהבת תורה" גרייט איבערצוגעבען דער קהלה איהר אנ-שטאלט, ס'איז בעשלאסען געווארען זיך אומצוקוקען צו דעם ענין ווען די פראגע וועט ווערען אקטועל.

ס'ווערט גענומען צו קענטניש, אז די קהלה-פערוואלטונג איז שוין צוגעטרעטען ארויסצוגעבען די מאנאגראפיע פון אלטען בית-עולם, די דאזיגע נוצליכע ארבייט געפינט זיך שוין אין דרוק.

די ווענדונג פון בית-עם צו אסיגנירען פאר איהר 100 זל. אויף אייבצוקויפען כלים אויף א ספעציעלער שבת-קוך פאר ארימע איז אפגעווארפען געווארען.

ווייטער ווערט גענומען צו קענטניש, אז אין צוזאמענהאנג דערמיט, וואס די קהלה האט ארויסבעקומען אנ'עקסמיסיע אויף דעם פרויען-פאראיין „וויזא", וועלכער וואוינט אין קהלה-הויז אויף שענקעוויטש 26, האט וויזא בעקומען אויפגעהאלטען דאס אויספיהרען די עקסמיסיע פון פרעזעס פון קרייז-געריכט, ביז נאך דער אפעלאציע.

דער סטאראסטווע האט נישט בעשטעטיגט דעם צוגאב-בודזשעט פון דער קהלה, פאדערענדיג אייני-גע אויפקלערונגען, די אויפקלערונגען זענען געגע-בען געווארען און דער בודזשעט איז נאכאמאל צו-געשיקט געווארען דער סטאראסטווע.

די ווירטשאפטס-קאמיסיע האט נאך א קאנקורס בעשלאסען אוועקצוגעבען די קאנאליזאציע-ארבייטען אויף זאכאדניע 58 דער פירמע ריעזניק און עלפערן.

צום סוף איז בעשלאסען געווארען איבערצו-נעהמען אויף די עופות-שחיטה, ס'איז איבערגעגעבען געווארען דעם וויצע-פרעזעס בערגער און דאקטאר רוס אין משך פון 14 טעג צוצושטעלען אויסגעארבייטע פלאן פון איבערנעהמען די עופות-שחיטה.

יודיש
קאמעראל-טעאטער
אלעע 1. מאי 2.

גאסטשפילען פון אנסאמבל פון ווארשאווער „פאוויליאן"-טעאטער

אנפיהרונג:
חיים סאנדלער

צוזאמען מיט די בעליבטע ארטיסטן חנה לעווין און ראזא סאנדלער.

גרויסער ערפאלג!

היינט, מאנטאג, נאר 1 פארשטעלונג 9 אוונט — גרויסער איבערראשענדער פרעזענט פאר'ן לאדזשער טעאטער-עולם! דאמען פריי! אדער 2 פערזאן אויף 1 בילעט – פרייזן פון 80 גר. ביז 2 זל. בינע-רעפארטאזש פון היטלער-לאנד

אין ברוינעם גיהנם

אין 3 אקטען, 5 בילדער פון יחיאל פאס. אין דער פיעסע ווערען בולט געשילדערט די גרוילקייטען פון היטלער-לאנד

בילעטען צו בעקומען ביי דער קאסע פון טעאטער.

פראפ. מ. דארגושאנסקי
צו זיין 40-יעהריגע מוזיקאלישע יובל

דער שיקזאל האט געוואלט, אז אין דער גרויסער פאבריק-שטאט לאדז, זאל זיך אייגבירגערן דער בעגאבטער מוזיקער, דער בעשיידענער דארגושאנסקי.

דא אין לאדז, איז ער נתגלה געווארען. דא אין דעם תהום פון עבודה גשמיות, איז ער יאהרען-לאנג געזעסען תוך ד' אמות של הלכה און עוסק געווען אין עבודה רוחניות.

שטיל, אהן רעש, אהן גאוות, נאר באמת אלס פשוט'ער, איינפאכער און בעשיידענער מענש.

נאך מיט 25 יאהר צוריק, ווען מ'פלעגט אריינקומען אין דער היגער סינאגאגע און האט מען געהערט דארגושאנסקיס כאר, האבען אונזערע הערצער געציטערט, הימלישע געזאנגען, ווי מלאכים וואלטען געזינגען שירה.

דער בעל-היובל בעזיצט אן'אויסערגעוועהנליכען טאלענט צוגעבען דער קאמפאזיציע דעם ריכטיגען כאראקטער. מיין גרויסער פערשטארבענער ברידער, אברהם בער ז"ל, קומענדיג פון טשענסטאכאוו קיין לאדז און הערענדיג דארגושאנסקי'ס כאר, פלעגט תמיד זאגען: „ווי ניידיג וואלט איך געדארפט האבען אזא דיריגענט". מיין ברודער האט זיך געשפיגעלט מיט דארגושאנסקי'ן.

דער בעל-היובל איז נישט נאר בעליבט אלס דיריגענט, נאר אויך אלס מוזיקער און אויטאר. פון זיינע שאפונגען איז צו זעהען, אז אונזער ליבער בעל-היובל איז נישט געזעסען מיט פערלייגטע הענד, ער האט פלייסיג געארבייט, צו בערייכערען דעם ליטורגישען און סינאגאגאלען אוצר. ס'וועט בענוג זיין אנצעווייזען אויף דעם „ד' ד' אל רחום וחנון" און זיין ניי-פערפאסטען „רבון העולמים" — ווי שעהן און רייך די הארמאניע דארט איז צוזאמענגעשטעלט. דער בעל-היובל געהער אויך צו די ווייניג יודישע סופרים. זיינע מוזיק-רעצענזיעס אין „נייעם פאלקסבלאט" מאכען תמיד דעם געהעריגען איינדרוק.

ליידער ווייסען נישט די סינאגאגע-מיטגלידער אפצושאצען, וואס פאר א בעל-כשרון זיי האבען אלס דיריגענט.

אונזער חשוב'ער בעל-היובל, משה דארגושאנסקי, א זוהן פון א קאלאניסט אין לעפונע, נעבען ווילנע, האט מיט גרויס התמדה געלערענט אין חדר, אלס יונגעל האט ער געזונגען אלס משורר ביים קאנטאר קופער אין ווילנע. שוין אלס 16-יעהריגער בחור דיריגירט ער מיט גרויס ערפאלג אין דער קברנישער שוהל.

שפעטער איז ער איבערגעגאנגען אין דער שוהל „טהרת הקודש", שפעטער ווערט ער אנגאזשירט אלס דיריגענט אין דער גרויסער שוהל, כדי זיך צו פערפולקומען, טרעט ער דאן אריין אין דער קאנסערוואטאריע אונטער דער לייטונג פון דירעקטאר טריעסקין.

מיט א צייט שפעטער איז ער אנגאזשירט געווארען קיין ריגע צו ראזאווסקין (אינטימער פריינד פון טשייקאווסקין).

נאך 2 יאהר זיין אין ריגע, ווערט דארגושאנסקי אנגאזשירט קיין לאדז אלס דיריגענט פון דער לאדזער סינאגאגע. דא ווערט ער באלד ריגענט פון דער אין יענער צייט געגרינדעטען מוזיק-פעראיין „אנעים זמירות", וועלכער האט זיך שפעטער צוזאמענגעגאסען מיט „הזמיר", וואו ער האט מיט גרויס התמדה געארבייט צוזאמען מיטן דירעקטאר פאדקאמינער. אנ'ערך 40 יאהר איז ער געווען מוזיק-לעהרער אין יאראטשינסקיס ת"ת און אין אלע מלוכה'שע און פריוואטע שולען.

צווישען דעם בעל-היובל'ס שילער געפינען זיך אזעלכע קינסטלער, ווי: דער פערשטארבענער שלאסבערג, דער בעליבטער אפערעטען-דיריגענט רומשינסקי און א גאנצע רייה בעוואוסטע קאנטארען.

מיר, לאדזער מנגנים זענען שטאלץ מיט אונזער ליבען בעל-היובל און מיר ווינשען איהם: זאל אונזער טייערען דארגושאנסקי נאך לאנגע יאהרען בעשערט זיין צו שאפען על שדה השירה והזמרה עד מאה ועשרים שנה.

מ. בירנבוים.

ס'איז אפצוגעהמען
א ירושה פון 100 טויזענד דאלאר

(א) די אדמיניסטראטיווע מאכט פונ'ם לאדזער פאוויאט האט בעקומען א ידיעה דורך דער פערמיטלונג פונ'ם בוענאס-איירעס'ער קאנסולאט, אז דארט איז געשטארבען א געוויסער בעניאמין סטעפאן, וועלכער האט אנומעלט מיט 20 יאהר צוריק פון הינטער לאדז עמיגרירט קיין ארגענטינא, וואו ער איז זעהר רייך געווארען.

דער פערשטארבענער האט איבערגעלאזט א ירושה פון אנ'ערך 100,000 דאלאר.

אזוי ווי ער האט אין ארגענטינע נישט איבערגעלאזט קיין שום משפחה, קאנען זיינע קרובים אין פוילען בעקומען די גרויסע ירושה.

א תשובה דעם „טאז"
א בריף אין רעדאקציע

אין צוזאמענהאנג מיט דער אויפקלערונג פון דער פערוואלטונג „טאז" פון 27. ד. ח. בעטען מיר די ג' רעדאקציע אפצודרוקען די פאלגענדע בעריכטיגונג:

ס'איז נישט אמת, אז דער „טאז" בעשעפטיגט נישט קיין שטענדיגע ארבייטעריננס אויף זייגע זומער-קאלאניעס, דאגעגען איז אמת, אז די דערציהעריננס פון „טאז" ארבייטען אויף די זעלבע קאלאניעס אהן איבערהויס אין פערלויף פון 7 ביז 11 יאהר.

נישט אמת איז, אז די פערוואלטונג פון „טאז" וועהלט אויס יעהרליך פון די איהרע בייליגענדע אפערטען, גראד די זעלבע דערציהעריננס. דאגעגען איז אמת, אז די אויבענדערמאהנטע דערציהעריננס ארבייטען זייט 7 ביז 11 יאהר אויף די קאלאניעס פון „טאז" נישט בייליגענדיג קיין אפערטען.

עס איז נישט אמת, אז די פערוואלטונג פון „טאז" האט זיך מיט גארנישט פערפליכטעט לגבי די דערמאהנטע דערציהעריננס, דאגעגען איז אמת, אז אין לויפענדען יאהר זענען פארגעקומען א רייה קאנפערענצען פון דער פערוואלטונג מיט די דערציהעריננס, אויף וועלכע עס איז אויסגעארבייט געווארען אנ'ארבייטס-פלאן פון די היי-יאהריגע זומער-קאלאניעס. אמת איז אויך, אז דעם 26. מערץ ה. י. איז די דערציהעריננס פארגעשלאגען געווארען צו שטעלען זיך צו דער ארבייט מיט'ן צוועק אדורכצופיהרען „ווויוואדען".

עס איז נישט אמת, דאס צווישען די פערוואלטונג „טאז" און די דערציהעריננס איז נישט פארגעקומען קיין קאנפליקט. דאגעגען איז אמת, אז ווען די דערמאהנטע דערציהעריננס האבען זיך געמאלדען צו דער ארבייט איז זיי דערקלערט געווארען, אז זיי פערלירען די „ווויוואדען", וואס עס גלייכט זיך מיט א רעדוקציע פון א צוויי וואכען פענסיע. גלייכצייטיג איז זיי מיטגעטיילט געווארען, דאס דער לוין ווערט פערקלענערט פון 126 אויף 70 זל. א חודש.

מיר דאנקען פאראויס פאר אפדרוקען די בעריכטיגונג צייכענען מיר זיך מיט אכטונג

די פערוואלטונג פון פראפ. פעראיין פון פריוואטע דערציהעריננס און אין אויפזיכטס-אנשטאלטען און פרעבעל - שולען.

לאדז, דעם 29. אפריל, 1934.

פערבאט צו פערקויפן אלקאהאל
דעם 1 מאי

(2) די לאדזער שטאטישע סטאראסטווע האט ארויסגעגעבען א פעראָרדענונג, לויט וועלכען עס ווערט פערוועהרט מארגען, דעם 1 מאי צו פערקויפען משקאות, וואס ענטהאלטען מעהר ווי 4 און א האלב פראצענט אלקאהאל.

דער פערבאט איז חל ביז 7 אינדערפריה.

די שולדיגע אין פערקויפען בראנפען דעם טאג וועלען בעשטראפט ווערען מיט בעצאהלען 300 זלאטעס, אדער ביז 2 וואכען ארעסט.

עס קאנען אויך ווערען אנגעווענדעט ביידע שטראפען צוזאמען, און צוריקגעצויגען די קאנצעסיע.

לעצטע טוריסטען-גרופע
ארגאניזאציע צום מזרח-יריד אין תל-אביב

אין צוזאמענהאנג מיט דער ערעפנונג פון מזרח-יריד אין תל-אביב, פאהרט אפ היינט קיין ארץ-ישראל א ווייטערדיגע גרופע טוריסטען, אָרגאניזירט דורך דער טוריסטען אבטיילונג ביי דער ציוניסטישער ארגאניזאציע. די טוריסטען וועלען פאהרען מיט דער שיף „פאלאניא" וואס געהט אב מיטוואך אווענד פון קאנסטאנצע.

די דערמאנטע טוריסטען-אבטיילונג נעהמט שוין אן מעלדונגען צו דער לעצטער טוריסטען-רייזע צום מזרח-יריד וואס וועט פארקומען דעם 14-טען מאי.

אינפארמאציעס און איינשרייבונגען אין ציוניסטישען ביוראָ, שרודמיעסקא 29.

אפטייקען
היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט בייגאכט דיזשורירען: ק. ליינוועבער (פריהייטס-פלאץ 2), י. הארטמאן (מלינארסקא 1), וו. דאנילעצקי (פיעטריקאווער 127), א. פערעלמאן (ציגעל-גאס 32), י. צימער (וואלטשאַנסקא 37), פ. וואשיצקי (נאפיורקאווסקיעגא 27).

יודיש טעאטער „פילהארמאניע" נארוטאוויטשא 20 טעל. 213-84
קינסטלערישע ליטונג: מארים לאמפע.
רעקארד פון סעזאן! דער גרעסטער ערפאלג!
גרויסע פאפולערע פארשטעלונג אויפטריטען פון די בעריהמטע ארטיסטען
ר. שושנה — און — מארים לאמפע
צוזאמען מיט זייער קינסטלער-אנסאמבל.
היינט, מאנטאג, 9 אווענט פרייזן פון 70 גר. ביז 2.20 דער גרעסטער פאפולערע פארשטעלונג וועלט-שלאגער
אורקע נאכאלניק'ס „דין טירע"
אין 3 אקטען (9 בילדער) אינסצעניזירט: ר. שושנה, רעזשיסירט: מ. לאמפע, מוזיק-אילוסטראציע: דוד ביינעלמאן. ביהנע-דעקונג: קלמן גוטמאן. בילעטען צו בעקומען אין טעאטער-קאסע.

Dr. REICHER
פאלודניאווא 28, טעל. 201-93
ספעציאליסט
פאר מענער-שוועכע-בעהאנדלונג.
סעקסועלע בערטונגען און פסיכא-אנאליזען
נעהמט אן פון 8–11 פריה און פון 5–8 אווענד

דער אריער-פאראגראף
ר. אייזראעל
שפאנענדער ראמאן פון דער איצטיגער ווילדער צייט
97

דער ציל פון פריציס צוריקקומען אהער איז געווען צוריק צו בעקומען דעם פראטאקאל וועלכען היינריך זאקס האט אנומעלט אונטערגעשריבען מיט אלע בלבולים אויף יודען. פריצי האט בשום אופן נישט געקאנט פערלאזען אז דער דאזיגער דאקומענט זאל בלייבען אין ברוינעם הויז, ביי די שטורמיסטען וועלכע וועלען דערפון מאכען דעם געברויך וואס וועט זיי בויטיג זיין.

פריצי האט געפיהלט אז ער האט סיי-ווי-סיי שוין לאנג פערשלעפט זיין דאזיגע ראל דא אין ברוינעם הויז און אויב דאס וועט נאך לאנג דויערן קען ער פערראטען ווערען. ער האט דערייבער געהאלטען פאר אונבעדינגט נויטיג גלייך זיך ארויסצוציהען פון דאנען, אבער אזוי אז נאך איהם זאל קיין שפור נישט בלייבען. ס'איז פאר פריצין נישט געווען קיין שווערע זאך צוצוקומען צו די אקטען פון ברוינעם הויז. ער האט דארט געהאט א צוטריט, אויסנוצענדיג א מאמענט ווען קראניבג איז נישט געווען אין קאנצעלאריע האט פריצי ארויסגענומען דעם פראטאקאל מיט דער קאפיע און בעהאלטען ביי זיך אין טאש; אין דעם מאמענט איז קראניבג צוריק אריינגעקומען.

— פריצי, איהר האט מיר געדארפט זאגען, וואס איהר ווילט טון, האט קראניבג געזאגט.

— דהיינו? וואס אזוינס וויל איך טון.

— נישט איהר ווילט טון, נאר איהר האט שוין געטון.

פריצי האט געזעהן אז ביי זיין גאנצער פארזיכטיגקייט איז ער אויך אדורכגעפאלען, אבער ער האט זיך געמאכט תמעוואטע און געענטפערט:

— איך ווייס נישט וואס איהר מיינט דערמיט צו זאגען, הער קאמענדאנט.

— אזויפיל אז איהר האט ביי זיך אין טאש דעם פראטאקאל, וועלכען היינריך האט אונטערגעשריבען אידער ער איז...

ווען פריצי וואלט געווען א ביסעל ווייכער אין דער נאטור וואלט ער זיכער אומגעפאלען פון אייבערראשונג, די קניען האבען זיך ביי איהם איינגעבויגען. צו ענטפערען האט ער נישט געהאט וואס, ער האט אבער אזוי ווי יעדער דרייסטער מענש, וועלכער האט מוט באלד זיך מודה צו זיין אין דעם פאר וועלכען ער האט אויך זיך גענומען די פעראנטווארטליכקייט ארויסצוציהען פון דער טאש דעם דאקומענט וועלכען ער האט אקאָרשט ארויסגענומען פון דער שענק און דערלאנגט קראניבגען

— אט דאס איז דער פראטאקאל.

— וואס האב איך אייך אזעלכעס געטון, האט קראניבג געזאגט, צונעהמענדיג דאס פאפיר, וואס איהר האט מיך געוואלט אומגליקליך מאכען. ווען דער דאזיגער דאקומענט וואלט געפעהלט וואלט מען די גאנצע שולד ארויפגעווארפען אויף מיר אלס אויף דעם וועלכער איז פעראנטווארטליך פאר אלעם וואס עס טוט זיך ביי מיר אין דער קאנצעלאריע.

— איך האב ווען דאס געטראכט און בין געקומען צו דער איבערצייגונג, אז איך וועט גאר נישט דראהען

— ווי אזוי זענט איהר געקומען צו דער אייבערצייגונג.

— איך וואלט מעהר נישט געבליבען דא אין „ברוינעם הויז". צונעהמענדיג דעם דאקומענט וואלט איך באלד פערשוואונדען געווארען פון דאנען, אזוי אז ביים קאנסטאטירען, אז אזא וויכטיגער דאקומענט פעהלט וואלט מען זיך גלייך געקענט אנשטויסען, אז דאס האב איך איהם געגנבעט.

— איך האב אויך אזוי גערעכענט, דעריבער האב איך אייך געקוקט אויף די פינגער, אבער דער עצם פאקט, אז אזא וויכטיג פאפיר זאל געגנבעט ווערען ביי אונז אין קאנצעלאריע וואלט שוין גענוג געווען, אז איך זאל ווערען דער אומגליקליכסטער מענש אויף דער וועלט

— הער קאמענדאנט קראניבג, דאס איז נישט קיין ענין פון דיסקוסיע, איך בין צו אייער דיספאזיציע איהר קענט מאכען מיט מיר וואס איהר ווילט

— ווען איך וואלט געוואלט מיט אייך עפעס טון וואלט איך געטון נאך דאמאלס ווען איהר האט אנשטאט אוועקצושיקען היינריך זאקס אויף יענער וועלט איבערגעצען איהם בעפרייט

— אויך דאס ווייסט איהר?

— יא, דאס ווייס איך אויך

— איך האב נישט בדעה פאר אייך דאס אפצולייקענען, אזוי איז עס איך האב היינריך זאקס בעפרייט

קראניבג האט געשוויגען, אזוי ווי ער וואלט געווען געטראכט וואס צו טון מיט פריצין, מיט דעם שווערען פערברעכער

ביי פריצין אין קאפ האט געשווינדעלט

— איצט איז אלץ פערלוירען, אויפגעבויט א בנין ביזן דאך און מיט אמאל פאלט אלץ איין, איך האב פון דאנען שוין נישט ארויס, צוזאמען מיט מיר ווערען פערפאלען אויך די דריי מענשען, וועלכע ווארטען נאך אויף מיר, דעם גואל

— איך וואַרט אויף אייער בעפעהל האט פריצי ענדליך געזאגט, דיספאנירט וואס צו טון. פעריציהט נישט די פייבליכע לאגע, אזוי ווייטער בלייבען קען עס נישט

— פריצי, איך קען אייך שוין נישט פון היינט און נישט פון נעכטען, איך האב באלד פון אנהויב אן געוואוסט, מיט וואס פאר א ציל איהר זענט דא צו אונז אהערגעקומען, איך האב אלץ טאלערירט, אבער געקוקט אייך אויף די פינגער און געוואלט זעהן וואס איהר טוט. גלויבט מיר פריצי, איך האב די זעלבע מיינונגען וואס איהר, איך האב דאס אייך שוין נישט איינמאל געגעבען אנצוהערען, אבער צו רעזיקירט איהר נישט צופיל

— הערט, קאמענדאנט קראניבג. האט זיך פריצי דעציזירט, איך וויל זיין מיט אייך אפען און עהרליך, איך בין אהערגעקומען, כדי צו העלפען די אלע אומגליקליכע, געפייניגטע און פערפאלטענע וועלכע זענען אהער אוועקגעשלעפט געווארען אינגאנצען אומשולדיגערהייט, איך האב געהאט בעשלאסען זיך נישט אפצושטעלען און זיך נישט אפצושרעקען פאר קיין שום זאך, מיר האט זיך איין מאל דאס איינגעגעבען צו טון, מיט דעם האט זיך נאך מיין אויפגאבע נישט געענדיגט ווען איך וואלט איצט אפילו אוועק פון דאנען, איז דאס נישט אויף שטענדיג, איך וואלט צוריקגעקומען, אפשר אין אנ'אנדער ארט אבער איך וואלט געפיהרט דעם זעלבען קאמף, וועלכען כ'האב אונטערגענומען, איך בין צופריה אדורכגעפאלען, איז פערפאלען, מוז איך טראגען די פעראנטווארטליכקייט דערפאר וואס איך האב אונטערגענומען, איצט בין איך אין אייער האנד, איהר קענט טון וואס איהר ווילט, איך וואלט אייך דעריבער געבעטען, אז איהר זאלט טון אייער פליכט און רעכט וואס גיכער, ווייל איך קען אזא לאגע נישט מעהר אריבערטראגען

קראניבג איז געווען אין א פערלעגענהייט, ער זאל שלעכטס טון פריצין, האט נישט געקענט זיין קיין רייד. דעם ענין אזוי לאזען איז אויך נישט געווען מעגליך און ער האט געזאגט פריצין

— פריצי, איך וועל אייך קיין שלעכטס נישט טון, איך וואלט אייער פלענער נישט געוואלט שטערען, אבער איך בין צו דום צו דעם, אז איך זאל קענען געפינען אנ'עצה צו דער לאגע, איהר זענט קלוגער פאר מיר אין אפשר ווייזט איהר מיר געבען אנ'עצה ווי אזוי דעם ענין צו ערלעדיגען,

פריצי האט זיך פערטראכט, זעהט אויס, אז ער האט געהאט א טעות אין קראניבגן ווען ער האט גערעכענט, אז קראניבג מאכט נאר אנ'אנשטעל פון זיין א געגנער פון דעם איצטיגען רעזשים, איצט האט זיך פריצי איבערצייגט, אז עס איז ווירקליך אזוי און האט געזאגט צו קראניבגן

(פארטזעצונג קומט)

ספארט-באוועגונג

צוויי צווישען-מלוכהשע באקס-מעטשען

דייטשלאנד—פוילען 6:10; פוילען—עסטרייך 6:10

ראטהאלץ האט געוואונען ביים ווינצע-מייסטער פון דער אלימפיאדע

פארוואס איז ראטהאלץ דאר געפאהרען קיין פויזען?

ראטהאלץ איז אפשר איצט דער פאפולערסטער יודישער ספארטלער אין פוילען. זיין נאמען איז איצט אויף די ליפען פון אלע יודישע ספארטלער.

באכמעהר איז ראטהאלץ און זיין קלוב די ווארשאווער „גוויאזדא" געווען פאפולער מיט א וואך צוריק, ווען ס'איז געווען בעקאנט, אז ראטהאלץ אליין און זיין קלוב האבען זיך אפגעזאגט פון דעם צווייפעלהאפטען כבוד זיך צו שלאגען אין פויזען מיט א היטלעריסטישען באקסער, הגם ער איז בעשטימט געווארען דערצו דורכ'ן פוילישען באקסער-פערבאנד.

מיר פערשטעהען גאנץ גוט, אז בעת א באקסמעטש מיט דייטשלאנד זענען פאר פוילען צוויי פונקטען זעהר וויכטיג און בישט קיין אנדערער ווי ראטהאלץ האט די דאזיגע צוויי פונקטען געקענט געבען, קעמפענדיג מיט אזא שטארקען געגנער ווי דער דייטש שפאנאגעל.

אבער פאר אונז יודישע באקסער איז דאס געווען — הגם מיר וואלטען זעהר געוואלט פאר פוילען די צוויי פונקטען — א ענין פון פרינציפיעלער און נאציאנאלער בעדייטונג. מיר האבען שוין געשריבען וועגען דעם, אז קיינער קען אונז נישט צווינגען זיך אליין צו שפייען אין פנים אריין און דעריבער האט טאקע „גוויאזדא" נישט ערלויבט ראטהאלצען צו קעמפען אין פויזען. דער פוילישער באקסער-פערבאנד האט דאס נישט פערשטאנען, אז מיר ווילען נישט האבען קיין מגע ומשא מיט אזעלכע חברה-לייט, וועלכע האבען די יודישע ספארטלער ארויסגעווארפען פון די ספארטקלובען, ווילען נישט מיט זיי שפילען א. א. וו. און דער פערבאנד האט דווקא געפאדערט, אז ראטהאלץ זאל פאהרען קיין פויזען צום קאמף, אויב נישט וועט ער דיסקוואליפיצירט ווערען אויפ'ן גאנצען לעבען. ראטהאלץ און „גוויאזדא" האבען דעם ענין איבערגעגעבען זייערע העכערע אינסטאנצען ווי דער ארבייטער-ספארט-פערבאנד און פארטייאישע אינסטאנצען. דער סוף איז געווען, אז ראטהאלץ איז געפאהרען.

מיר האלטען, אז ער האט נישט געדארפט פאהרען, דער אויסוועג וואלט טאקע געווען א שווערער, אבער...

דאך זענען מיר זעהר צופרידען, אז ראטהאלץ האט די צוויי פונקטען פאר פוילען געברענגט.

ווער איז ראטהאלץ?

ביי דער געלעגענהייט ווילען מיר איבערגעבען א כאראקטעריסטיק פון יודישע באקסער, ווי אזוי ראטהאלץ איז דערגאנגען צו דער מדרגה מיט א וועלט-נאמען.

ראטהאלץ איז געווען א שילער פון דער יודישער וועלטליכער שול, אויפ'ן נאמען פון ב. בארראכאוו אין טווארדע גאס. ער איז געבוירען געווארען אין יאהר 1913. נאכ'ן ענדיגען די באראךכאוו-שול, טרעט ער אריין אין „יונגבאר", ווי ער געהערט גלייכצייטיג צו די גימנאסטישע גרופען ביי „גוויאזדא", ווען אין יודישען ארבייטער-קלוב, ווערט געשאפען א באקס-סעקציע, הויבט ראטהאלץ אן טרענירען. שוין אין ערשטען יאהר 1930 דערצילט ער די מייסטערשאפט פון די ערשטע טריט אין פאפיר-געוויכט. אין יאהר 1931 זייענדיג נאך אין פאפיר-געוויכט, האט ער 11 קאמפען מיט בלויז „פליגען" באקסער און געווינט אלע, דערונטער 2 דורך באק-אוט, בלויז מיטן ווארשאווער מייסטער וויטשארעק רעמיזירט ער.

אין יאהר 1932 קעמפט ראטהאלץ מיט בלויז שטארקע געגנער און געווינט 11 קאמפען (3 קנאקאוטן), פערשפילט אין יענער צייט סך-הכל צוויי קאמפען צו וויטשארעק און פאסטורטשאק, וועלכע זענען געווען פיל שווערער פון איהם, אבער ראטהאלץ רעוואנזשירט זיך ביי ביידע נאך אין זעלבען יאהר און געווינט ביי זיי הויך.

אין יאהר 1933 געפינט זיך שוין ראטהאלץ אין דער רעפרעזענטאנץ און פון דריי קאמפען געווינט ער צוויי מאל, ביי ווערץ—מינכען און טשאפלא—בערלין און דעם דריטען קאמף רעמיזירט ער מיט דעם דעמאלסדיגען שטארקען לאדזער פאוולאק. אין די מייסטערשאפטס-קאמפען פון ווארשא געווינט ער ביי אלע, אבער ביים פינאל-קאמף, ווערט ער שטארק בעוועלה'ט, וואו מען אנערקענט וואויסלאווסקין אלס זיגער. אין א חודש שפעטער בעזיגט ראטהאלצן די מייסטער פון שלעזיען—גורעצקי פאוולאק—לאדז און זורסקין פון פויזען. און בעהמט די העכסטע קלאס פון איירעפע און אויף די מייסטערשאפטס-קאמפען אין פויזען האט ער הויך געוואונען ביי אלע געגנער. מ'האט ביי איהם אבער צוגענומען דעם מייסטער-טיטול, הגם ער האט איהם אויסגעקעמפט און דאס אהן, וועלכען עס איז ספק און אוועקגעגעבען דעם פיל שוואכערען טשאיטער.

ראטהאלץ האט אבער אין 4 וואכען שפעטער אייבערצייגט וועמען עס געהער די דערגרייכונג און בעזיגט אין זיין צווייטען קאמף טשארטעקן. ראטהאלץ האט דא צוויי מאל געשיקט טשארטעקן אויף די ברעטער.

אין בודאפעשט האט ראטהאלץ דערגרייכט דאס דריטע ארט פון איירעפע, אבער בלויז צוליב דער שלעכטער טאקטיק פון זיינע אפוטרופסים — די פיהרער פון באקס-פערבאנד, האט ער נישט גענומען דעם מייסטער-טיטול פון איירעפע.

פון 55 קאמפען, האט ראטהאלץ 47 געוואונען (8 באק-אוטען) 3 מאל—רעמיזירט און 5 — פערשפילט דערביי האט ער 3 מאל פערשפילט בלויז דערפאר, ווייל ער איז א יוד. אין רעפרעזענטאנץ-מעטשען האט ראטהאלץ זיך בעטייליגט 9 מאל, וואו ער האט 7 מאל געווינען, איין מאל פערשפילט און איין קאמף רעמיזירט.

ראטהאלץ צייכענט זיך אויס אין קאמף מיט זיין הויכער טעכניק, עלעגאנטען קעמפען און קולטורעלער האלטונג, ער פערמאגט דעם שטארקסטען קלאפ אין זיין וואג — אלע געגנער ווארפט ער אויף די ברעטער און געווינט דורך קנאק-דאון. ראטהאלץ איז אויך א דיסציפלינירטער מיטגליד אין זיין קלוב, וואו ער איז א מוסטער פאר אלע זיינע חברים און טאקע איהם, האט „גוויאזדא" צו פערדאנקען די גוטע באקס-מאנשאפט, וועלכע זי האט.

דער מעטש פוילען — דייטשלאנד

צום מעטש איז געקומען אן עולם פון העכער 5000 מענשען, צווישען אנדערע זענען אנוועזענד געווען אויפ'ן זאל דער וואיעוואדע—ראטשינסקי, העכערע מיליטער-לייט, פארשטעהער פון דער קארמונאלער מאכט און גענעראל באדולעסקו — דער שעף פון מלוכה'שען אינסטיטוט פאר פיזישער ערציהונג אין רומעניען.

אלע ערשטע פלעצער זענען געווען בעזעצט דורך די דייטשען, וועלכע זענען ספעציעל געקומען צום מעטש פון דייטשלאנד.

אין ערשטען קאמף האבען זיך געטראפען דער וויצע - מייסטער פון דער וועלט — שפאנאגעל מיט דעם יודישען באקסער פון „גוויאזדא" — ראטהאלץ. דער דייטש געהט אן אלס פאווארים, אבער דא האט דעם יודישען באקסער געטראפען א סיורפריז, דאס פובליקום, וועלכעס פלעגט תמיד בעגעגענען ראטהאלצען מיט פיינדליכע אויסרופען און פייפערייען, מאכען איהם דאס מאל געוואלדיגע אוואציעס און איז איצט פשוט דאס ליבלינג פון פוילישער פובליקום. ראטהאלץ הויבט באלד פון אנהויב אן אנצוגרייפען און שרעקט זיין גארנישט פאר זיין רענאמירטען געגנער, ער קעמפט זעהר עלעגאנט און ענטציקט מיט זיין הויכער קלאס דאס פובליקום, וועלכעס גיט ראטהאלצן צו א סך מוט. אין דער דריטער רונדע געהט וויזער ראטהאלץ אויף דעם דייטש זעהר שארף און געווינט זעהר הויך אויף פונקטען.

ראטהאלצס זיג ווערט דורכ'ן גאנצען פוביליקום אויפגענומען מיט לאנג-דויערנדע אוואציעס.

עס איז ווערט צו דערמאהנען, אז דאס ערשטע מאל אין דער געשיכטע פון פוילישען באקס, וואו פוילען האט אין די קאמפען מיט דייטשלאנד אין פליגען-וואג דערגרייכט צוויי פונקטען.

אין צווייטען קאמף האט ציגלארסקי הויך געשלאגען אין האן-געוויכט קאזלאווסקין. דער דייטש האט פשוט געטון מיט דעם געגנער, וואס ער האט געוואלט און בלויז צופעליג נישט בעזיגט קייבארן דורך א קנאק-אוט; קייבאר (פוילען) האט געוואונען ביי קעפנער (דייטשלאנד); שמעדע (דייטשלאנד) האט געוואונען ביי כראסטעקען (פוילען); לאמפע (דייטשלאנד) האט געוואונען ביי סעווערינאקן (פוילען); מאיכזשיצקי (פוילען) האט געוואונען ביי קארגעמאן (דייטשלאנד); הירש (דייטשלאנד) האט געוואונען ביי וועגנער (פוילען); רוגגע (דייטשלאנד) האט געוואונען ביי פילאטן (פוילען); אזוי ארום האט זיך דער מעטש געענדיגט מיט 6:10 לטובת דייטשלאנד.

פוילען—עסטרייך 6:10

דער צווייטער צווישען מלוכה'שער באקס-מעטש איז פארגעקומען אין ווארשא צווישען דער צווייטער רעפרעזענטאנץ פון פוילען און דער רעפרעזענטאנץ פון עסטרייך. די עסטרייכישע דרוזשינע איז געווען א דורכשניטליכע, קיינער, א חוץ נעהעטמייער האבען נישט ארויסגעוויזען קיין געוואלדיגע פארם. דעם מעטש האט פערדינט געוואונען די פוילישע רעפרעזענטאנץ 6:10. דערביי מוז מען נאך מודה זיין, אז סיי קארפינסקי און סיי מיזערסקי זענען בעעוולה'ט געווארען דורך דיייכטער. די בעזונדערע רעזולטאטען זענען געווען פאלגענדע: טשארטעק (פוילען) האט געוואונען ביי שלעגער (עסטרייך); מאטשקא 2 (פוילען) האט געוואונען ביי קאווארן; פארלאנסקי (פוילען) האט פערשפילט ביי יארא. באנקאווסקי (פוילען) האט געוואונען ביי יאנעטשעק; מישורעוויטש (פוילען) האט געוואונען ביי ווידער-האמער; כמיעלעווסקי (פוילען) האט געוואונען ביי פירער; קארפינסקי (פוילען) האט פערשפילט ביי צעהעטמייער; מיזערסקי (פוילען) האט פערשפילט ביי מארשינעק (עסטרייך).

מייסטערשאפטס-מעטשען וועגן דער „א" קלאס אין לאדז

ל.ט.ס.ג.—ש.ק.ס. 0:5

דער דאזיגער מעטש, האט צוגעצויגען א גרויסען עולם, ווייל ביידע מאנשאפטען געהערען צו די שטארקסטע אין דער לאדזער „א"-קלאס און פרעטענדירען צום מייסטער-טיטול. עס איז דעריבער פאראויסגעזעהען געווען א שארפער און גלייכער קאמף. „ל.ט.ס.ג." האט נעכטען בעוויזען, אז צו איהר קאן מען זיך אזוי שנעל נישט פערגלייכען און איבערגעשטיגען דעם שטארקען געגנער אין אלע היבזיכטען. „ל.ט.ס.ג." אנגריף איז אלץ דער בעסטער אין לאדז און האבען דעריבער זיך לייכט דערגרייכט דעם נצחון. די פערטיידיגונג שפילט אויך זעהר שטארק און ארבייט דורך דער גאנצער צייט פון מעטש זעהר פראדוקטיוו.

דאס שפילען איז געשטאנען אויף א הויכער מדרגה, וועלכעס מען זעהט זעלטען אויף „א"-קלאס מעטשען. די טויערען האבען געשאסען באלטשעווסקי 2 און קרוליקאווסקי 3.

„טוריסטען" — „ווימא" 2:4

טראץ „ווימא"ס שטארקער ווידערשטאנד האט זי דאך געמוזט קאפיטולירען צו דער גוט-שפילענדער „טוריסטען", וועלכע האט נאך נישט רעזיגנירט פון דעם מייסטערשאפט-טיטול. „ווימא" האט געקעמפט זעהר צווייפעלהאפט, ווייל עס העגט אויף איהר דער געפאהר דעגראדירט צו ווערען אין א נידריגער קלאס.

„ווידזעוו" — „ל. ק. ס." 1:4

ל.ק.ס. לעבען אויך אין דער מאנשאפט איבער א קריזיס.

וו.ק.ס. — ה.ק.ס. (קאליש) 0:6

מכבי — הכח 0:1 (0:1)

דער מעטש צווישען די צוויי יודישע מאנשאפטען האט ארויסגערופען אזא גרויסען אינטערעס, אז דער פלאץ פון וו.ק.ס. איז געווען פול מיט א יודישען פובליקום. דאס שפילען פון ביידע מאנשאפטען בכלל איז אין א געוויסער מאס אויסגעגלייכט. דעריבער האט מען זיך געקענט ריכטען אויף א זעהר אינטערעסאנטען מעטש, אזוי איז אויך געווען, דאך מוז מען צוגעבען, אז די בעסערע מאנשאפטען איז דאסמאל געווען „מכבי", הגם „הכח" האט געשפילט אהן מזל, אין „מכבי" האבען זעהר גוט געשפילט הירש און טויער, רובינשטיין, טשערביקאווסקי און פרענקעל. אין „הכח" קאהאן און זאקליקאווסקי.

מייסטערשאפט פון „בע"-קלאס אין לאדז

טור — בר-כוכבא 0:0

הוראגאן — סאקאל 2:0

י. ק. פ. — שטערן 0:5

מכבי — ל.ט.ס.ג.

דאנערשטאג, דעם 3 מאי שפילט די יודישע מאנשאפט פון מכבי מיט דעם לירער פון דער מייסטער-טאבעלע ל.ט.ס.ג. דער מעטש קומט פאר אויפן פלאץ פון וו.ק.ס. 4 א זייגער נאכמיטאג.

י.ק.פ.-באקסער פאהרען קיין ווארשא

זיך פערמעסטען מיט די באקסער פון דארטיגען „מכבי"

זונטאג, דעם 6 מאי, קומט פאר אין ווארשא א באקס-מעטש צווישען דער לאדזער מאנשאפט פון י.ק.פ. מיט דער ווארשעווער „מכבי".

אינטערנאציאנאלער טעניס-מעטש

זיים-רויט (דייטשלאנד) - לעגיא 1:4

אין דער לעגיא-רעפרעזענטאנץ האט אויך צום בעדויערען, געשפילט דער יוד וויטמאן, וועלכער האט אנטיילגענומען אין דער „מכביאדע" אין תל-אביב.

ליגע-מעטשען אין לאנד

פאגאן — סטזשעלעץ (שעדלעץ) 0:3 (0:1)

פאדגוזשע — לעגיא 0:2 (0:1)

קראקאוויא — ל.ק.ס. 3:4 (2:2)

רוך — ווימלא 1:4 (0:3)

ווארטא — ווארשאוויאנקא 0:8

ראדיא-ווינקעל

24 שעה'דיגער זייגער אין ענגלאנד

צום ערשטען מאל אין דער געשיכטע פון ענגלאנד איז אין דער נאכט פון 21. צום 22. אפריל ה. ח. איינגעפיהרט געווארען דער 24-שעה'דיגער זייגער.

מיט'ן דאזיגען זייגער בענוצען זיך שוין זייט עטליכע יאהר כמעט אלע אייראפעאישע מלוכות. די באהנען, פאסט, טעלעפאן, טעלעגראף און ראדיא בענוצען כסדר דעם 24-שעה'דיגען זייגער.

אמשווערסטען איז עס אבער צוגעגאנגען ביי די ענגלענדער. דאס דאזיגע קאנסערוואטיווע פאלק, וואס קולטיווירט נאך אלץ די מנהגים און טראדיציעס פון יאהר-הונדערטער, האט בשום אופן נישט געקאנט פועל'ן ביי זיך אוועקצווארפען דעם אלטען געטרייען זייגער פון זייערע עלטער-זיידעס, וועלכע האבען איינגעטיילט די שעה'ן פון מעת-לעת אויף „פאר מיטאג" און „נאך מיטאג".

ענדליך אבער האבען זיך די ענגלענדער אונטערגעגעבען און אויך זיי האבען רעפארמירט דעם זייגער אויף א 24 שעה'דיגען.

פון איצט וועלען שוין אלע ענגלישע ראדיאסטאנציעס אנזאגען די צייט לויט'ן נייעם נוסח, ווי למשל, צוויי און צוואנציג א זייגער א. ד. גל.

ראדיא-אנקעטע פאר מאטאריסטען

דאס פארשונגס-ביורא ביים פוילישען ראדיא האט אין צוזאמענהאנג מיט'ן ציקל פון פארלעזונגען פאר מאטאריסטען, וואס ווערען איצט געגעבען אין ראדיא, פערעפענטליכט אן אנקעטע און פונאנדערגעשיקט פראגע-בויגענס צו אלע שולען אין פוילען.

די אנקעטע האט די אויפגאבע צו בעקענען זיך מיט דער מיינונג פון די ראדיא-הערערס וועגען דער נוצליכקייט און צוועקמעסיגקייט פון די דאזיגע פארלעזונגען פאר די מאטאריסטען.

די אויסגעפילטע אנקעטע-בויגענס דארף מען איבערשיקען אין פוילישען ראדיא, ווארשא, זיעלנא 24 אין „ביורא סטודיוב".

א לאנד, וואו ארבייטער פאדערען צו העכערן זייערע לוינען

ווייזט אויס, אז עס זענען פערהאן ערטער אויף דער וועלט, וואו עס לעבט זיך נישט שלעכט די גייסטיגע אנגעשטעלטע. אזוי קומען איצט אן ידיעות פון דרום-וועיל (אויסטראליען), וואס קלינגען ממש אונגלויבליך, דארט האט זיך דער צענטראלער ארבייטער-פעראיין געווענדעט צו דער מלוכה'שער לוין-קאמיסיע מיט א פארשלאג, דאס ביים פעסטשטעלען דאס מינימום-געהאלט פון א גייסטיגען אנגעשטעלטען זאל גענומען ווערען אין אכט דער ראדיא-אפאראט.

די אויפגאבען און צילען פון וועלט-פערבאנד „מכבי“

פרעסע-קאָנפערענץ מיט'ן פאָרזיצער פון פּוילישען „מכבי“-פערבאנד דעפּ. ראזמארין

אין לאָדז האָט נעווײַלט אין די ענינים פון וועלט-פערבאַנד „מכבי“, דער פאָרזיצער פון פּוילישען מכבי-פערבאַנד, דעפּ. ראַזמאַרין. ביי דער דאָזיגער געלעגענהייט איז אין לאָקאַל פון „בני-ברית“ פאָרגעקומען אַ פּרעסע-קאָנפערענץ, אויף וועלכער דעפּ. ראַזמאַרין האָט געגעבן אויספירליכע אַ רייה פראַגען, וועלכע האָבען אַ שייכות צו דער מכבי-אַרבייט.

די קאָנפערענץ האָט געעפענט ד"ר עלענבערג און דאַן האָט דעפּ. ראַזמאַרין געזאָגט צווישן אַנדערען:

„מכבי“ איז אַן אַבסאָלוטליכע אָרגאַניזאַציע, זי האָט איהרע פּאָזיציעס אומעטום, וואו ס'זענען נאָר פאַרהאַן יודען. די צילען פון „מכבי“ זענען אויסצוגלייכען די יודישע יוגענד אין פיזישער הינזיכט מיט דער גאַנצער וועלט. די פאַרנאַכלעסיגונג פון דער פיזישער קולטור ביי יודען איז אַ שרעקליכער. צי צו דעם האָבען דערפיהרט די בעדינגונגען איז אַן'אַנדער זאַך, אַ פאַקט איז אָבער, אַז ס'איז אַזוי.

די אויפגאַבע פון „מכבי“ - פערבאַנד אין פּוילען, וואו ס'זענען פאַרהאַן איבער 3 מיליאָן יודען, איז אַ גרויסע. נישט די יודישע אַנפיהרער און נישט די יודישע ברייטע מאַסען האָבען די ריכטיגע פערשטענדניש פאַר די בעדערפעגישען פון דער פיזישער קולטור. די אויפגאַבע פון „מכבי“ אין פּוילען איז די דאָזיגע פערשטענדניש איינצופּירנערען צווישען דער יודישער בעפעלקערונג.

„מכבי“ אין פּוילען האָט קאָאָרדינירט די אַרבייט פון די אַלע קלובען, וועלכע האָבען געאַרבייט כאַאָטיש, אָהן אַ פּלאַן, אין דער הינזיכט האָט שוין דער מכבי-פערבאַנד זעהר פיל אויפגעטון, אַזוי ווייט, אַז די פּוילישע עקספּעדיציע האָט אויף דער מכביאַדע אין תל-אביב גענומען דאָס ערשטע אָרט.

די אַרבייט פון „מכבי“-פערבאַנד ווערט געפיהרט אונטער דער קאָנטראָל פון מלוכה'שען אַמט פאַר פיזישער ערציהונג. דער מכבי געניסט אויך פון דער שטיצע און הילף פון דאָזיגען אַמט. די קאָנטראָל פון מלוכהשען אַמט איז אַ נוצליכע, ווייל קודם-כל פּאַסט מען זיך אַזויאַרום זיכער צו צו אַרבייט פון דער אָרומיגער ספּאָרט-וועלט און פון דער אַנדער זייט געניסט דער „מכבי“-פערבאַנד פון דער מאָראַלישער און מאַטעריעלער אונטערשטיצונג פון אַמט.

איינע פון די הויפּט-אויפגאַבען פון פּוילישען „מכבי“-פערבאַנד איז דאָס שאַפען אינסטרוקטאָרען-לאַגערען. דער מאַנגעל אין אינסטרוקטאָרען אויף דער גאַנצער פּראָווינץ איז איינע פון די הויפּט-סיבות פון דער שוואַכער אַרבייט אין אַלע קלובען. אויך אין אונזערע פּלענער איז אויף ווייטער וואָס מעהר צו גרינדען אַזעלכע אינסטרוקטאָרען-לאַגערען אין פערשידענע פונקטען פון לאַנד, דאָס פאַר פרויען און מענער.

דאָס יאָהר וועט זיין אַזאַ לאַגער נעבען גראָדנע, אין סקאַלע און ביים ים, איצט איז אויסגעאַרבייט געוואָרען אַ פּלאַן, אַז די בעזונדערע קרייזען זאָלען שאַפען לאַגערען. די לאַגערען וועלען נאָך האָבען די גרויסע אויפגאַבע צוצוגרייטען די יודישע ספּאָרטלער אין פּוילען צו דער צווייטער מכביאַדע, וועלכע קומט פאָר אין תל-אביב פון 1 ביזן 7 אפּריל 1935. די מכביאַדע האָט אַ גרויסע בעדייטונג, נאַציאָנאַלע און אַלגעמיין-יודישע.

דער וועלט-פערבאַנד „מכבי“ זאָגט דעפּ. ראַזמאַרין, איז שטרענג נאַציאָנאַל אָבער אינגאַנצען אַפּאָליטיש.

דעפּ. ראַזמאַרין לייקענט קאַטעגאָריש די קלאַנגען וועגען דעם, אַז „מכבי“ האָט געוואָלט שליסען אַן'אָפּמאַך מיט דער „הסתדרות“, די אַלע קלאַנגען זענען אויסגעצויגען פון פינגער. „מכבי“ בעמיהט זיך, אַז אַלע איהרע מיטגלידער, וועלכע קומען קיין ארץ-ישראל זאָלען בעקומען אַרבייט אין לאַנד. ווייטער לייקענט דעפּ. ראַזמאַרין די קלאַנגען, אַז „מכבי“ האָט אונטערהאַנדעלט וועגען אַנטיילנעהמען אין דער בערלינער אָלימפּיאַדע. דאָס איז פולשטענדיג נישט אמת, ווייל „מכבי“ האָט אפילו נישט לויט דער סטרוקטור פון אָלימפּישען קאָמיטעט, קיין רעכט וועגען דעם צו אונטערהאַנדלען.

דעפּ. ראַזמאַרין ווייזט צום סוף אָן, ווי שווער ס'איז די אַרבייט פון „מכבי“-פערבאַנד ביי דער איצטיגער פאַראָרימונג פון די יודישע מאַסען. דאָס איז אָבער נישט קיין אויסרייד. די יודישע געזעלשאַפט דאַרף נעהמען אין אַכט די גרויסע נוצען און אויפגאַבען פון „מכבי“ און אונטערשטיצען איהרע בעמיהונגען.

„וועגן די 600.000 דונאם לאַנד אין סיריען, וואָס מען האָט פאָרגעשלאָגען צו יודען“

ירושלים, (י. ט. א.) אונטער דעם איינפלוס פון אַראַבישע עקסטרעמיסטען אין ארץ-ישראל האָבען אַראַבישע קרייזען אין סיריען איצט אָנגעהויבען אַן'אָרגאַניזירטע קאַמפּאַניע געגען דער מעגליכקייט פון בעזעצען יודען אין סיריען, אָדער פון פערקויפען לאַנד אין סיריען צו ציוניסטישע אַנשטאַלטען.

אין דעם גרויסען אַראַבישען מעטשעט אין סיריען איז אָפּגעהאַלטען געוואָרען אַ ספּעציעלע גאָטעסדינסט, אויף וועלכער עס זענען געהאַלטען געוואָרען שאַרפע און אויפרייצענדע רעדעס געגען די 600,000 דונאַם לאַנד פון דער בעסטער ערד אין סיריען, וואָס מען האָט פאָרגעשלאָגען די יודען צו קויפען.

בעת דער „גאָטעסדינסט“ האָבען די רעדנער בעזונדערס אונטערשטראָכען „דאָס געפאַהר פון ציוניזם פאַר סיריען“, און שרעקענדיגע בילדער זענען געמאָלט געוואָרען פאַר די אַנוועזענדע וועגען דעם „אומגליק“ פון די אַראַבער אין ארץ-ישראל צוליב דעם וואוקס פון דער ציוניסטישער בעוועגונג און פון דער יודישער איינוואַנדערונג.

נאָך דעם „גאָטעסדינסט“ איז אויסגעוועהלט געוואָרען אַ ספּעציעלער קאָמיטעט צו קעמפען געגען ציוניזם. עס איז אויך בעשלאָסען געוואָרען איבערגעבען אַ פּעטיציע דער רעגירונג געגען דאָס אַריינלאָזען קיין סיריען יודישע עמיגראַנטע

אויפגעלעזט אַ יודישען אַרבייטער-פעראיין

און קאָנפיסקירט זיין פערמעגען

בערלין (יט"א) אויפ'ן יסוד פון דער פעראָרדנונג „צום שוץ פון פאָלק און שטאַט“ איז אויפגעלעזט געוואָרען דער „בונד פון יודישע אַרבייטנעהמער“ מיט אַלע זיינע נעבען-אָרגאַניזאַציעס אויף דעם געביט פון דער פּראָווינץ באַדען. דאָס פערמעגען פון פערבאַנד איז קאָנפיסקירט געוואָרען. („בערלינער טאַגעבלאַט“).

700 יוד. באַנק-בעאַמטע אין וויען דראָהט צו פערלירען אַרבייט

וויען (יט"א) אַ'ערך 700 יודישע באַנק-אַנגעשטעלטע זענען בעאונרוהיגט וועגען זייער גורל צוליב דער פעראייניגונג פון די דריי גרויסע ווינער באַנק-הייזער „קרעדיט-אַנשטאַלט“, „ווינער באַנק-פעראיין“ און „עסקאָנטאָ-געזעלשאַפט“, וואָס איז די טעג צושטאַנד געקומען. קיין איינער פון די יודישע באַנק-דירעקטאָרען איז נישט אויפגענומען געוואָרען אין דער נייער באַנק-אינסטיטוציע. זייט פעברואַר זענען פון די דריי באַנק-הייזער אָפּגעזאָגט געוואָרען 50 באַנק-בעאַמטע, דערונטער 45 יודען.

קלאַנג-קינאָ-טעאַטער
ZACHETA
זגערזשער 26

היינט און פאָלג. טעג!
גרויסער דאָפּעלטער שלאַגער-פילם!
— I —
מיטרייסענדע דראַמע א. נ.
„געלע מאַסקע“
אין די הויפּט-ראָלען:
Warwick Ward i Lupino Lane.
— II —
די רייצענדע מעלאָדישע אָפּערעטקע א. נ.
„די כּלה פון וויען“
אין די הויפּט-ראָלען:
Marta Eggert i E. Barric.
נעכסטער פּראָגראַם:
„די פּאַסירונג אויף לירא“
אָנהייב 4 נ"מ, שבת און זונטאָג 12 בייטאָג

אַ גרויסער טעאַטער-יום-טוב! ביילעס! פרעהליכע ביילעס!
פייערליכע ערעפנונג פון זומער-סעזאָן
אין רעפּרעזענטאַנץ-טעאַטער
„ראַזמאַיטאָשטשי“
צעגעלניאַנאַ 27, טעל. 125-12.
פרייטאָג, דעם 4-טן מאַי, 9 אָוונט
אַ גרויסער טעאַטער-יום-טוב! לעבעדיג און לוסטיג!
אַלע, אַלע קומען בעגריסען דעם ליבען גאַסט, דעם, וועמען וועלכען איהר האָט אַזוי פיל געהערט, דעם יודישען שעוועליער, דעם פלאַם-פאַמערדיגען, צאַפּעלדיגען, זינגענדיגען, טאַנצענדיגען, פּאַפּענדיגען בויך-קאָמיקער
פּסח'קע בורשטיין
אונזער דעוויז: דאָס שענסטע פון'ש'ענסטן! דאָס בעסטע פון בעסטן ביליגער ווי ביליג
אין דער גרעסטער שטערונג, הומאָר-פולער אָפּערעטע
אחתונה אין שטעדטעל
20 שלאַגער-נומערן, אַ גאַנצער שנעער פון צווייען
צוזאַמען מיט דעם בעוואוסטען כאַראַקטער-קאָמיקער יאַקוב פישער מיט די בעסטע וואַרשאָווער סטאַר-אַרטיסטען: פ' אַנעטאַ רייזער און שמחה נאַטאַן בראש.

מאַריאַ וואַלעווסקאַ

די ליבע צווישען נאַפּאָלעאָן און די פּוילישע גרעפין

פון מ. דאַנאַטיין

(8

ביי דער קאַרעטע איז געשטאַנען אַ מאַן מיט אַ לאַנגען שוואַרצען מאַנטעל און מיט אַ ברייטען הוט. ער האָט דער יונגער גרעפין געהאָלפען זיך אוועקזעצען אין דער קאַרעטע, נאָכדעם האָט ער זיך אַליין אויך אוועקגעזעצט נעבען איהר, און די גאַנצע צייט וואָס די קאַרעטע איז געפאָהרען, האָט דער מאַן מיט'ן שוואַרצען מאַנטעל קיין איין וואָרט נישט אַרויסגערעדט.

ווען די קאַרעטע איז צוגעפאָהרען צום פּאַלאַץ וואו נאַפּאָלעאָן האָט געוואוינט, האָט דער מאַן מיט'ן שוואַרצען מאַנטעל אַריינגעפיהרט אַהין די יונגע גרעפין; ער האָט זי געמוזט פיהרען אונטער'ן אָרעם, ווייל אַליין האָט זי נישט געקענט גיין, און ווען זי איז שוין געווען איבערעניג, איז ער גלייך אוועק.

אַלעס איז צוגעגאַנגען געהיימניספול און האָט געטראַגען דעם כאַראַקטער פון אַ מאַסקאַראַד, און דאַרום און דאַרום האָט דאָס אויף די יונגע גרעפין וואַלעווסקאַ געמאַכט נישט קיין גוטע איינדרוק; עס איז איהר געווען פריקרע און עס איז ביי איהר אויסגעקומען, אַז גאַנץ פּוילען פיהרט זי צו נאַפּאָלעאָנ'ען אין בעט אַריין...

די אויגען זענען ביי איהר געווען פערוויינט ווען נאַפּאָלעאָן האָט זי אויפגענומען און איבער דעם האָט זי איהם כמעט נישט געזעהן. דאָס גאַנצע ליב האָט ביי איהר געציטערט, און ווען ער האָט איהר אויסגעטאָן דעם מאַנטעל, זי אַנגענומען ביי דער האַנט און זי צוגעפיהרט צו אַ שטול, האָט דאָס האַרץ ביי איהר זעהר אונרוהיג געקלאַפּט. וואָס ער רעדט צו איהר האָט זי נישט געהערט, און ווען ער איז פאַר איהר אויף די קני געפאַלען און גענומען קושען איהרע הענט, האָט זי זיך מיט'ן גאַנצען קערפער געגעבען אַ וואָרף — עס איז איהר אויסגעקומען מאָדנע און אומגלויבליך וואָס ער, דער גרויסער אימפּעראַטאָר, פאַלט פאַר איהר אויף די קני!...

אַרום און אַרום איז אַלעס געווען ווי אַ חלום, די יונגע גרעפין האָט געוואָלט הערען וואָס דער אימפּעראַטאָר רעדט צו איהר, אָבער דער מוח האָט זיך איהר געמישט און זי האָט נישט געקענט הערען. בלויז געצעהלטע ווערטער האָט זי אַנגעכאַפּט, און ווען זי האָט דערהערט ווי ער דערמאָנט איהר „אַלטען מאַן“, איז זי מיט אַמאָל געוואָרען היסטעריש און געבעטענדיג זיך אַ הויב אויף פון שטול, האָט זי גענומען לויפען צו דער טיר...

דאָס האָט נאַפּאָלעאָנ'ען גאָר אינגאַנצען צעטומעלט; ער האָט נישט געקענט פערשטעהן וואָס פאַר אַ פרוי דאָס איז און עס איז שוין ביי איהם געווען רעכט צו גלויבען, אַז דאָס איז נישט מעהר ווי אַ שפּיל אַזאַ, כדי אַזוי נאָך מעהר צו רייצען.

ער האָט אָבער דאָך נישט געקענט ביי זיך פועל'ן אַז דאָס איז טאַקע אַזוי, ווייל די שרעק, וואָס זי האָט אַרויסגעוויזען, איז געווען אַ נאַטירליכע און דאַן איהר האַלטונג איז נישט געווען קיין זאַך, אויף וואָס מען זאָל קענען זאָגען, אַז דאָס איז געמאַכט.

אַרויסווייזענדיג אַ ווערקווירדיגע עדעלקייט און אַן'אויסערגעוועהנליכע צערטליכקייט, האָט נאַפּאָלעאָן בערוהיגט די יונגע גרעפין וואַלעווסקאַ ווי ווייט ער האָט נאָר געקענט.. אַנבעמענדיג זי ביי דער האַנט, האָט ער זי אוועקגעזעצט אויף אַ ווייכען שטול און באַלד האָט ער אָנגעהויבען רעדען צו איהר אַזוי, אַז עס זאָל פאַר איהר זיין קלאָר, אַז זי דאַרף פאַר איהם קיין מורא נישט האָבען און אַז ער וועט נישט טאָן קיין זאַך, פון וואָס זי זאָל זיך דאַרפען פיהלען בעליידיגט...

ער האָט זי געפרעגט, צי זי האָט חתונה געהאַט מיט דעם אַלטען גראַף וואַלעווסקאַ כדי צו ווערען אַ גרעפין און דערפאַר וואָס ער איז אַזוי רייך.

— ניין! — האָט זי געענטפערט.

— פאַר וואָס-זשע דען האָט איהר איהר יוגענט מקריב געווען?

— ווייל אַזוי האָט די מאַמע געוואָלט...

— הייסט עס, אַז דאָס איז נישט געווען מיט אייער אייגענעם ווילען?

— ניין.

— טאָ פאַר וואָס-זשע האָט איהר אַזוי מורא איהם צו „פערראַטען“?

— ווייל דאָס איז אַן'עבירה, — האָט די יונגע גרעפין וואַלעווסקאַ געענטפערט נאַאיוו.

דאָס האָט נאַפּאָלעאָנ'ען אַרויסגערופען אַ געלעכטער.

— אַן'עבירה! — האָט ער געלאַכט. — ווי'נאַר איז איהר זאָגט! און חתונה האָבען מיט אַן'אַלטען מאַן געגען דעם אייגענעם ווילען איז ביי אייך נישט קיין עבירה?..

ער האָט שטאַרק געלאַכט, און וואָס מעהר ער האָט געלאַכט, אַלץ מעהר האָט זי געוויינט.

זי האָט נישט געקענט איינהאַלטען די טרערען...

קוקענדיג אויף איהר, האָט נאַפּאָלעאָן געטראַכט, אַז אַרום און אַרום איז דאָס אַ רעטעניש, וואָס ער קען בשום אופן נישט פערשטעהן, ווייל אין זיין ערפאַהרונג מיט פרויען האָט ער קיינמאָל אַזוינס נישט געזעהען!

אָט זיצט פאַר איהם אַ פרוי, וואָס וויל דוקא בלייבען געטריי דעם מאַן, כאָטש זי איז נאָך אַזוי יונג און דער מאַן איז מיט גאַנצע פיר און פופציג יאָהר עלטער פאַר איהר; און אויב זי איז טאַקע ווירקליך אַזאַ צנועה, טאָ, וואָס-זשע איז זי געקומען צו איהם שפּעט בייגאַכט?.. האָט זי דען נישט געוואוסט אויף וואָס זי געהט?„ און אויב זי האָט יאָ געוואוסט, טאָ וואָס-זשע דערצעהלט זי מעשיות וועגען עבירות, וואָס מען מעג און וואָס מען טאָר נישט?.. צי האָט ער דען זי צוליב דעם אַהער גערופען?... און גלאַט: ווי איז דאָס מעגליך, אַז אַ פרוי זאָל זיך אָפּזאָגען פון אַזאַ זאַך, ווי ווערען נאַפּאָלעאָנ'ס אַ געליבטע?..

איהם האָט זיך דאָס בשום אופן נישט געקענט לייגען אויפ'ן שכל. ער האָט געוואוסט, אַז ווען זיין אויג וואָלט געפאַלען אויף אַן'אַנדערער, וואָלט ער קיין שוועריגקייטען נישט געהאַט און יענע וואָלט זיך געוויס געשעצט גליקליך, וואָס ער האָט זי אויסגעקליבען. אָבער ער האָט קיין אַנדערע נישט געוואָלט. ער האָט איצט צו מאַריאַ וואַלעווסקאַ געהאַט דעם זעלבען געפיהל, וואָס ער האָט אַמאָל געהאַט צו זשאָזעפינ'ען, און ער איז געווען זעהר צופרידען פון דעם וואָס ער האָט צו איהר אַזאַ געפיהל; ווייל זינט ער האָט אָנגעהויבען האָבען אינטימע בעציהונגען מיט אַנדערע פרויען, נאָכדעם ווי ער האָט זיך דערוואוסט, אַז זשאָזעפין איז איהם נישט געווען געטריי, האָט ער געגלייבט נאָך אמת'ע ליבע און געטרוימט וועגען אַזאַ פרוי, וואָס ער זאָל קענען ליב האָבען מיט'ן גאַנצען האַרצען, און ער איז געווען זיכער, אַז די יונגע פּוילישע גרעפין וואַלעווסקאַ איז אַזאַ פרוי...

כאָטש ער האָט געפיהלט פון ליידענשאַפט צו דער שעהנער בלאָנדער מאַריאַ, וואָס איז לעבען איהם געזעסען, האָט ער זיך בעצוימען צו איהר אַזוי גלייך, ווי ער וואָלט איצט איבערגאַנצען קיין ליידענשאַפט נישט געפיהלט; ער האָט צו איהר גערעדט זעהר עדעל און זיין טאָן איז געווען אַן'איינגעהאַלטענער, אַ רוהיגער; ער האָט זי געפרעגט וואָס פאַר אַ בילדונג זי האָט געקראָגען, וועלכע ביכער זי האָט געלייענט, מיט וואָס פאַר מענשען זי טרעפט זיך, ווי זי פערברענגט די צייט, מיט וואָס זי אינטערעסירט זיך, און רעדענדיג אַזוי האָט ער איהר גאָר פלוצלינג געגעבען אַ זאָג, אַז פון היינט אָן און ווייטער וועט ער זי ביים ערשטען נאָמען רופען — מאַריאַ.

— מיר געפעלט דער נאָמען, — האָט ער געזאָגט, — מאַריאַ!

וואָס לענגער די וואַלעווסקאַ איז געזעסען מיט נאַפּאָלעאָנ'ען, אַלץ מעהר האָט זי זיך איבערציינגט, אַז ער איז צו פרויען גאָר נישט אַזאַ געפעהרליכער מענש, ווי זי האָט זיך פריהער פאָרגעשטעלט; זי האָט געטראַכט פון דעם, וואָס ער בענוצט זיך נישט מיט זיין מאַכט און בעמט זי נישט ווי אַ קרבן, וואָס מען האָט פאַר איהם בעשטימט, נאָר ער זוכט אַ וועג ווי אַזוי איהר צו געפעלען און ברענגען דערצו, אַז זי זאָל זיך איהם איבערגעבען מיט איהר אייגענעם גוטען ווילען. איצט האָט זי זיך שוין צוגעהערט צו יעדען וואָרט, וואָס ער האָט אַרויסגערעדט און אָפּגעשעצט יעדע צערטליכקייט, וואָס ער האָט איהר אַרויסגעוויזען. און ווען נאַפּאָלעאָן האָט דאָס בעמערקט, איז ער געווען זעהר צופרידען און ער האָט אַליין נישט בעמערקט ווי די צייט איז אוועק.

(ווייטער — מאָרגען)

פאר'ן נייעם שול=סעזאן אויף די ארץ=ישראל'דיגע שולעו

אין צוזאמענהאנג מיט'ן נאהענטען סוף פון היינטיגען שול=יאהר דערמאנט מען די אלע, וועלכע ווילען אנקומען אויף די ארץ-ישראל'דיגע מיטעל-און הויך-שולען, אז זיי דארפען שוין איצט אונטערנעהמען די נויטיגע הכנות, כדי צו בע-וויזען אלץ בעצייטענס צו ערלעדיגען. אזוי-צרום וועט אויסגעמיטען ווערען דאס איבער'חזר'ן זיך פון די היי=יעהריגע ענטוישונגען, ווען כמעט אלע קאנדידאטען פון פוילען זענען אפגעווארפען גע-ווארען אין דער אגראנאמישער שול אין מקוה=ישראל און אין דער אנר. שול פאר מיידלעך אין נהלל ווי אויך אינ'ם חיפה'ר טעכניקום — ווייל זיי האבען זיך צו שפעט געמאלדען.

מען דארף זיך, דעריבער שוין איצט ווענדען צום איינציגען אקאדעמישען אינפארמאציע=ביורא, וואס עקזיסטירט פון יאהר 1924 אין ווארשא (אויפ'ן פלאץ פאר'ן אייזערנעם טויער נר. 6) און וואו עס ווערען געגעבען אלע נויטיגע אינפארמאציעס וועגען די שולען אין א"י און אויף דער גאנצער וועלט. מינדליכע אינפארמא-ציעס — בחנם, שריפטליכע — נאכ'ן אריינשיקען פאסט=מארקעס.)

דאס ביורא איז גלייכצייטיג מודיע, אז די אויסהאלטונגס-קאסטען און דער שכר-למוד אין דער אגראנאמישער שול פאר מיידלעך אין נהלל זענען צום שול-יאהר 1934/5 נעשטיגען פון 60 פונט יעהרליך ביז 72 פונט.

פון יודישען טעאטער פילהארמאניע

היינט מאנטאג פאפולערע פארשטעלונג אור-קע נאכאלניקס „דין-טוירע", מיט די ארטיסטען ר. שושנה, מאריס לאמפע און ש. לאנדוי אין די הויפט=ראלען.

פון יוד. קאמעראל-טעאטער

אל. 1=טער מאי 2

היינט מאנטאג 9 אווענד ווערט געשפילט דער ביהנע-רעפערטואר פון היטלער-לאנד „אין ברוינעם גיהנם", בראש מיט חיים סאנדלער און ראזא סאנדלער.

ראדיא=פראגראם

מאנטאג, דעם 30 אפריל 1934

7 צייט=סיגנאל, 7,05 גימנאסטיק, 7,25 גראמאפאן, ידיעות, 7,40 גראמאפאן, 7,55 הויז-ווירטשאפט, 11,40 פרעסע, 11,50 קאמוניקאט פון לאדז, 11,57 צייט-סיגנאל, 12,05 קאנצערט, 12,30 ידיעות, 12,33 קאנצערט, 12,55 ידיעות, 3,05 עקספארט, קאמוניקאט, 3,20 מוזיק, 4.20 לעקציע פראנצויזיש, 4,35 מוזיק, 5 פארטעפיאן=קאנצערט, 5,30 רעפערעט פאר מאטאציסטען, 6,10 לידער, 6,55 פארשידענעס, 7,15 רעפערטואר פון די טעאטערן, קאמוניקאט פון לאדז, 7,25 רעפעראט, 7,40 ספארט, ידיעות, 8,02 קאנצערט, 9 פעליעטאן, 9,15 קאנצערט, 10 גראמאפאן, 11 ידיעות, קאמוניקאטען, 11,05 טאנץ-מוזיק.

פון אויסלאנד

5,25 מאסקווא — באלעט, 7,25 וויען — אפערע אין 3 אקטען, 8 פאריז — אפערען-אווענד, 8,15 שטראסבורג — רעליגיעזער קאנצערט, 8,20 דאווענטרי — אפערע פון בעטהאווען, 8 מיילאנד — סימפ. קאנצערט, 9 פראג — פעסטיוואל.

DR. MED. H. LUBICZ

פאר הויט, וועגערישע און געשלעכטס-קראנק.
צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעל. 41-32.
עמפפאנגס-שעה'ן 8–10, 12–2, און 5–8 זונטאג און יו"ט 9–1. פאר דאמען בעזונדערער ווארטע-זאל

קלאנג=קינא **CAPITOL** זאוואדזקא 16

היינט און פאלגענדע טעג! — די פערל פון דער פוילישער פראדוקציע — היינט און פאלגענדע טעג

ליבט... האט גערן... שעצט...

אין די הויפטראלען: **Loda Halama, Eugenjusz Bodo, Pogorzelska, Znicz, Walter i Sielański**

אנהייב פון די סעאנסן 4 א זייגער נאכמיטאג.

BILANS SUROWY
Łódzkiego Banku Depozytowego, Sp. Akc. w ŁODZI

na dzień 1. kwietnia 1934 r.

STAN CZYNNY	
Kasa i sumy do dyspozycji	644887.25
Waluty zagraniczne . .	250327.93
Papiery wartościowe . .	902906.75
Banki krajowe	2115423.11
„ zagraniczne . .	777030.16
Weksle zdyskontowane	11451702.68
Rachunki bieżące . . .	9783424.14
Ruchomości	56679.70
Nieruchomości	206857.32
Różne rachunki . . .	275017 59
Koszty handlowe . .	347998.21
Oddziały	404114.17
Suma bilansowa:	27216369.01
Udzielone gwarancje . .	2183693.13
Inkaso	1635620.24
Razem	31035682.38

STAN BIERNY		
Kapitały własne:		
a) zakładowy	2520000.—	
b) zapasowy	1260060.—	
c) amortyzac.	33097.16	3813097.16
Wkłady i r-ki bieżące		14527933.94
Zobowiązania inkasowe		232981.47
Redyskonto weksli . .		3377809.07
Banki krajowe . . .		2259050.36
„ zagraniczne . .		1260667.40
Procenty, prowizje i różne zyski . .		707979.42
Oddziały		412242.17
Różne rachunki . . .		429611.60
Zyski z lat ubiegłych . .		194996.42
Suma bilansowa: . . .		27216369.01
Zobow. z tyt. udziel. gwar.		2183693.13
Różni za inkaso . . .		1635620.24
Razem		31035682.38

שייטלעך

מיט פאריזער שרינד- און פערטיגע שייטל ווערען פרשטקל. און רעיפל אויסגעפיהרט ביי קערש, סקווערא 15

ווינטיג פאר דאמען

נאר 2 זל. ווערען פאר איבערגע- מאכט די עלטעסטע **היטען** אויף באנץ ניי און אויף נייע היטען צו 3,50 געדענקט די אדרעס

Modystka „TOLA“
23 Żawadzka 23
,ll wejście parter

Dr. med.
Z. DATYNER

אוראלאג
ספעצ. פאר נירען, בלאז און אורין-קראנקה.
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95
נעהמט אן פון 2–3 און פון 6–8 אוו.

כעמיש=באקטעריאלאגישער לאבאראטאריום
מ. שאץ
לאדז, פעטריקאווער 37.
פיהרט אדורך זעמטליכע ערצטליכע אנאליזען פון אורין, בלוט, פלעגמע, א.א

ברוך=קראנקע!!!

ערשטע און איינציגע ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט אין לאדז, פון דעם איז גאנץ פוילען בעריהמטען ספעציאליסט ארטא-פעד דיר. י. ראפאפארט, וועלכער עקזיסטירט 30 יאהר און איז געווארען אנערקענט פון פיל בעוואוסטע פראפעסארען.

Dyr. J. Rapoport

אין דער ארטאפעד. הייל-אנשטאלט, ספעציעל פאר עלער-ארט ברוך-קראנקע (רופטורען) ביי מענער, פרויען און קינדער, ווי אויך פאר אלערארט קאליקעס און פעהלערן פון גוף. אלע ליידענדע אויף די שווערסטע, פארעלטערטסטע און געפעהרליכסטע ברוכען מעגען מיט דעם גרעסטען ערפאלג, אהן שום אפע-ראציע, ראדיקאל שנעל און זיכער געהיילט.

ברוך=ליידענדע!

פעילאזט נישט די קראנקהייט, — ווייל דער ווינקעל-ברוך אז מען פערנאכלעסיגט ווערט ער גרויס ווי א מענשען-קאפ, און עס פעלט ארויין אין דעם מיט איז דער קראנקער אין א גרויסער סכנה. פון פערדרייען זיך די קישקעס קאן מען ווערען בראנדיג און שטערבליך. — ספעציעלע ארטאפעדישע גומי הייל-באנדאזשען פון מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט בעזייטיגען שנעל און זי-כער די שווערסטע און געפעהרליכסטע ברוכען סאמע ארטאפ. הייל-באנדאזשען פאר צוריקגעקומענע ברוכען נאך אפעראציעס, ווי אויך ספעציעלע אונדיווידועלע צוגעפאסטע ארטאפעד. בויך-באנדאזשען געגען ארפאלאזען זיך פון מאגען און קישקעס.

פאר קאליקעס, הויקערס און אלערארט פעהלער פון גוף!

אין מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט ווערען אויסגעפערטיגט די הייל-בארמטע און פון פיל פראפעסארען אנערקענטע מעטאדע ספעציעלע ארטאפעדישע הייל-גארסעטען און אפאראטען פאר פערקרימונג פון רוקען-ביין (Skrzywienie Kręgosłupa), ביינער-שווינדזוכט, לימונגען, פערקרימטע פיס ביי קינדער און ערוואקסענע, קינסטליכע גומענע הענד (פראטעזען) און פיס, ווי אויך די פראקטישסטע ארטאפעדישע אפאראטען פאר שטערצליכע פלאטס-פיס לויט בעסט-מאדעל.

אכטונג! אלע קראנקע אין מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט, ווערען נאר פון מיר פערזענליך בעהאנדעלט.
30 יעהריגע פראקטיק. פולע גאראנטיע!
ערמעסיגטע פרייזען! עמפפאנגט טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אוו.
עס ווערען אויך אנגענומען מיטגלידער פון אובעזפ. ספאל. (קאסע-חאריך). **אכטונג!**

ערשטע און איינציגע ארטאפעדישע הייל=אנשטאלט אין לאדז
Spec. Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped.
פון לעמבערג
Łódź, Wólczańska 10, front, parter, tel. 221-77.

דאנקזאגונג.

אונטערשריבענער, וועלכער בין באמת געראטעוועט און בעפרייט געווארען פון לאנגיעהריגער שווערער ברוך-ליידען און גרויסע שמערצען, פיהל איך מיך מיט פיל הארץ פערפליכטעט אויסצודריקען מיין הערצליכסטען דאנק דעם ווא-נדערבארען אייגענטימער ארטאפעד. ספעציאליסט פאר דעם שווערסטע ברוך-קראנקהייטען ה' דיר. י. ראפאפארט אין לאדז, וואלטשאנסקא 10 (פראנט, פארטער) פון זיין מיר פער-לענגטען אויסגעצייכנעטען ארטאפעד. הייל-באנדאזש האט ער אין מיין פאל ווירקליך א גרויסען וואונדער בעוויזען, ווייל ער האט מיר געראטעוועט פון זיכער א שווערע און גע-פעהרליכע אפעראציע, און שוין מעהר און אהן בלוט, נאר מיט זיין גרויסע ארטאפעד. ויסענשאפטליכער האט ער מיר געמאכט פאר א פאלשטענדיג געזונדען מענש און איך פיהל מיך א דאנק זיין ספעציאליטעט ווי נעבעכסטען, פאר וועלכעס איך בלייב איהם אייביג פיל דאנקבאר און זאג איהם מיט גרויס צופרידענהייט ערלויב איך מיין דאנק-בריף אין דער פרעסע און איבערצוגעבען צו פערעפענטליכען.
(11)
(—) Zelig Szczuciner, Łódź. ul. Al. I Maja 36.

קליינע אנאנסען
1 זלאטי
אנאנס ביז 15 ווערטער

א קוואליפיצירטע מאשין=נייהערין צו סוויטערס, אנ'אבערלאק-נייהער מיט אנ'אבערלאק. צו מעלדען זיך זאוואד-זקא 26, וו. 14. 1755

ס'איז נויטיג א אבערלאק-נייהערין צו סוויטערס און א וויקאנטשארקע. צו ערפאהרען פולנאצנא 7, וואוינונג 28 ביי טענענבוים. 1754

קוואליפיצירטע אגענטען (קעס) צו פערשפרייטען טעה, קאווע, קאקאא. צו מעלדען זיך זגערזשער 5, וו. 15. 1752

קוואליפיצירטע מאשין-נייערינס ווע-רען געזוכט פיעטריקאווער 131, קליין

1 צימער און קוך אין צענטער פון שטאט. 2-טער שטאק, זונען-זייט, דירעקט ביים ווירט, ווערט געזוכט. — מעקלער אויסגעשלאסען. אפערטען אונטער "J." אין אדמיני.

Śródborów פענסיאנאט פון פר. מאנסקא אין דער לוקסוס-ווילא „Jadwiga". טעלעפאן: אטוואצק 196. קאמפארט-איינ-געארדענטע צימערן מיט לויפענד קאלט און ווארם וואסער. געשמאקפולע קוך. אויף פערלאנג דיעטישע. צוגענגליכע פרייזען.

אוירען, נאז און האלז=קליניק

מיט בעטען פון Dr.
Z. Rakowski

פיעטריקאווער 67, טעל. 127-81
נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צוועק אפעראציע א. ז. וו.) ווי אויך אמבולא-טארישעס פון 11–2 און פון 5–8 אוונט.

LECZNICA chorób uszu, nosa i gardła

מיט שטענדיגע בעטען
עס ארדינירען די דאקטוירים:
Dr. IMICH, Dr. WOŁYNSKI
PIOTRKOWSKA 55
fr. I p., tel. 174-74.

לעטשניצע „OMEGA"

פון דאקט. ירים-ספעציאליסטען
גרובנא 9, טעל. 142-42
ס'ווערט אנגענומען אויפ'ן ארט, וויזיטען אין דער שטאדט. געבורט=הילף, ערצטליכע אנאליזען. קווארץ=לאמפן, רענטגען, דיאטערמיע. אפאראטוקעס און זאסטשיקעס.
בעראטונג 3 זל.

אכטונג, חברים צייטונגס-פערשפרייטער!

מיטגלידער פון פאמארסקא 15.
היינט, מאנטאג, 8 אווענד קומט פאר
א דרינגענדע פערזאמלונג
מיט פאלגענדען טאג-ארדנונג: 1) בעריכט פון אונזער אקציע געגען ה' ווינאגראד; 2) בעריכט פון ווארשא. צוליב דער וויכ-טיגקייט פון טאג-ארדנונג, ווערען אלע געבעטען צאהלרייך צו ערשיינען, ווייל עס האנדעלט זיך אין אייער עקזיסטענץ.
מיט אכטונג די פערוואלטונג.

שרייבען שעהן און שנעל

לערנט אויס דער בעוואוסטער
קאליגראף ל. בערמאן
אין 15 לעקציעס. די ערגסטע צובראכענע האנדשריפט ווערט אויסגעבעסערט אויף דער שענסטער ביזנעס שריפט, אויך ווערט אויסגעלערנט גוט שרייבען א יודישען בריף אין 20 טעג, אפילו דעם, וואס קאן גארנישט שרייבען.
אל. 1=טער מאי 4, וואוינונג 21, ביי ליפשיץ.

Dr.
S. Kantor

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער-שוועכע
וואוינט יעצט
Piotrkowska 90, tel. 129=45
נעמט אן פון 8–2 נאכמ. און פון 4–9 אוו., זונטאג און יום-טוב פון 8–2 נאכמ.

אנאנסען-פרייז פאר א מילימעטער-שורה
מאר'ן טעקסט — 18 גר. פרייטאג און ערב-יו"ט — 24 גר. אין דער זייט
אין טעקסט — 40 — . . . . 60 — . . 4
נאכ'ן טעקסט — 12 — . . . . 18 —
הינטער דער טעקסט 50 פראצ. טייערער, אויסלאנד 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. א ווארט

נעקראלאגען — 20 גר. א מ/מ (אין דער זייט שפאלטען) קליינע אנאנסען ביז 15 ווער-טער 1 זל. יעדעס ווייטערדיגע ווארט — 10 גר.

אבאנאמענטס-פרייז:
אין לאדז — 4 זלאטעס א חודש מיט צושטעלען א היים. אויף דער פראווינץ — 5 זל. א חודש. אין אויסלאנד 7 זל. אמעריקא — 1 דאל.

פעהלערן, וועלכע ענדערן נישט פרינציפיעל דעם אינהאלט פון דער אנאנס בערעכטיגען נישט צום איבערדרוקען די אנאנס אדער צוריקצאהלען פאר דעם אנאנס

פאר'ן אינהאלט און טעקסט פון די אנאנסען איז דער פערלאג נישט פעראנט-ווארטליך. די אדמיניסטראציע איז אפען בייטאג און ביינאכט.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg
Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 86.
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman